

REŠETO

Leto I.

Ribnica,
januarja
1980

št. 1

Naša skupna odgovornost

„Vsem pripadnikom jugoslovanske skupnosti, vsem članom socialistične samoupravne družbe moramo jasno, odkrito in odločno povedati, da je treba veliko več delati, da se bo treba marsičemu tudi odreči, ker se naši ljudje še ne zavedajo dovolj resnosti trenutka, v katerem živimo. Dokler ne bomo prelomili v svoji zavesti, da smo vsi skupaj in vsak odgovorni za jutrišnji razvoj, za prihodnost, dokler tega ne bo, bomo imeli gospodarske in druge probleme. Od nas samih je odvisno, kaj bo leta 1980 in leta 2000. Sem optimist, vedno sem bil in bom, ker verjamem v naše ljudi, v njihovo odgovornost, ustvarjalnost in razum.“

STANE DOLANC

(v novoletnem pogovoru za Delo)

„Rešetu“ na pot

Pred vami je, spoštovani občani! Pred vami in nami je „REŠETO“, novo glasilo občinske konference socialistične zveze v Ribnici. Glasilo, namenjeno obveščanju, sporočanju, informiranju, glasilo – rezultat večletnih razmišljanj, iskanj, ugotavljanj. Nočemo dejati, da je poskusno; trajna oblika obveščanja naj bi postal, čim bolj živ, neposreden glasnik v slehernem domu, sleherni družini v naši občini.

Dejali smo, da je obveščanje pravica in dolžnost. Vsak občan ima pravico, biti obveščen o najpomembnejših dogajanjih v občini, svoji delovni organizaciji, krajevni skupnosti, obveščen vedno pravočasno o načrtih, predvidevanjih, name-ranih akcijah in aktivnostih. Obveščen zaradi tega, da bo za vse to vedel, predvsem pa zato, da se bo znal pravilno, pošteno, jasno in pravočasno odločati. Politični sistem socialističnega samoupravljanja nenehno zahteva od nas, zahteva vsak dan in vsako uro opredeljevanje, odločanje. Ko pa ocenjujemo učinkovitost samoupravnega odločanja, pogosto ugotavljamo premajhno obveščenost ali pa obveščenosti sploh ni. Tako je postavljena množica upravljavcev pogosto pred dejstvo, da se

mora opredeljevati premalo obveščena, spoznana s stvarmi.

Dosedanja sredstva javnega obveščanja v občini – Dolenjski list in dnevno časopisje – ne uspejo dovolj učinkovito opravljati to pomembno poslanstvo. Nenehno pa ugotavljamo, da je npr. v delegatskem sistemu in odločanju ena bistvenih pomanjkljivosti premajhna obveščenost delegatov. Iz tega spoznanja in potrebe se torej rojeva naše novo glasilo, ki je informator, delegatski poročevalec, občanova tribuna in še kaj, pa smo ga raje poimenovali po domače, z domačim imenom oziroma imenom prav tako imenovanega poskusnega predhodnika izpred skoro dvajset let – REŠETO.

Danes je pred vami prva, lahko rečemo tudi poskusna številka. Želimo, da bi izhajal vsak mesec, na njegovih straneh pa naj bi spregovorili vedno o tistem, kar je trenutno najpomembnejše v občini, posameznih delovnih organizacijah, v krajevnih in v interesnih skupnostih. Poskušali ga bomo oblikovati in izdajati tudi tako, da bi čim bolj pripomogel h kvalitetnejšemu delu delegacij, se pravi, da bomo na njegovih straneh poskušali vedno pred sejo skupščine spregovoriti za

delegat in za vse občane o najpomembnejših vprašanjih z dnevnega reda skupščine občine ali pa tudi interesnih skupnosti.

Vedno bo to seveda težko. Težko za neprofesionalno urejanje in pisanje, vendar potrudili se bomo. Še toliko lažje, če se bo krog sodelujočih in piscoh stalno širil. Želimo, da bi vsakdo izmed bralcev čim večkrat sporočil časopisu, našemu skupnemu REŠETU, pomembnejše novice iz svojega okolja. Tako Rešetu ne bo zgolj obveščevalec, pač pa naša skupna tribuna, rešet, s katerim bomo reševali pomembne novice iz občine, krepili obveščenost in s tem tudi odgovornost v odločanju. V njem bodo vedno tudi javno objavljene odgovori na delegatska vprašanja; ta lahko pošiljate tudi naravnost listu, prav tako tudi koristne predloge o vsebini, obliki, željah in opažanjih. Tako bo list resnično postal naše skupno glasilo, stalni, obvezni in dobrodošli gost v slehernem domu.

To pa je naša skupna želja, ali ne?

In zdaj – srečno pot, REŠETO!

UREDNIŠTVO

Ribniška panorama sredi letošnje zime. Vse kaže, da bomo imeli po daljšem času spet enkrat „pravo, dolgo in mrzlo zimo“, kakršnih smo bili vajeni nekoč – z vsem godrnjanjem zavoljo kupov snega, zametov in ledenih, drsečih pločnikov in cest, seveda . . .

Kako v letu 1980?

Začenja se gospodarsko leto 1980, v katerem zaključujemo sprejeti družbeni plan razvoja občine Ribnica za obdobje 1976 – 1980, leto, v katerem bi morali po vsej logiki obirati sadove našega štiriletnega dela in se dogovoriti za uresničitev tistih preostalih nalog, ki bi nas pripeljale do realizacije vseh ciljev, ki smo si jih zadali za obdobje 1976 – 1980. Takšno bi moralo biti leto 1980, a bo brez dvoma popolnoma drugačno, saj so poleg bogatih sadov znane tudi vse slabosti, ki so se pojavljale v pretečenem štiriletnem razdobju, pa jih nismo znali ali hoteli z vso resnostjo sproti odpravljati. Sedaj smo se odločili, da bomo v letu 1980 naše delo spravili v tiste tokove, v katerih bi moralo biti že od samega začetka planskega obdobja. Ni to stvar odločitve samo naše družbenopolitične skupnosti, to je odločitev celotne naše družbe, ker so tudi slabosti prisotne na ravneh vseh družbenopolitičnih skupnostih, predvsem na ekonomskem področju.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Kako v letu 1980?

(Nadaljevanje s 1. str.)

Za gospodarstvo bo to prav gotovo eno izmed najtežjih let. Po vsej verjetnosti bo največ omejitev in največ upravnega usmerjanja gospodarskih tokov, takšni ukrepi pa se kaj hitro odrazijo še posebej v občutljivem gospodarstvu naše občine. Ti ukrepi prav gotovo niso popularni, ker krčijo prostor za razvoj samoupravnih odnosov, hkrati pa otežujejo delovanje ekonomskih zakonitosti v gospodarstvu, ki onemogočajo povečevanje produktivnosti in učinkovitosti. So pa v danem trenutku nujni, če hočemo vsaj kratkoročno odpraviti največje nepravilnosti in si pridobiti čas za dolgoročno in samoupravno razreševanje nastalih problemov. Leto 1980 bo torej leto gospodarske stabilizacije, dejanske vsebinske stabilizacije, ki mora stati na prvem mestu v programu delovanja vseh samoupravnih subjektov naše družbe. Postati mora sestavni del življenja in dela vsakega posameznika.

Program družbenoekonomskega razvoja občine Ribnica za leto 1980 smo sprejeli na seji občinske skupščine 24. 12. 1979, ko še niso bile znane vse opredelitve in ukrepi, ki jih predvidevata resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana SFRJ in SR Slovenije v letu 1980, zato bo potrebno program dopolniti. Te opredelitve in ukrepi pa bodo še bolj restriktivno posegali v družbenoekonomska gibanja v letu 1980.

Naj navedem nekatere bistvene opredelitve iz programa za leto 19800:

Materialni okvir razvoja v letu 1980 in delitvena razmerja

Ocenjujemo, da se bo realni družbeni proizvod v občini Ribnica povečal za 5,5 do 6 %, produktivnost za 3,4 % in zaposlenost za 2,5 %. Zneskovno bo družbeni proizvod porastel iznad 20 %, sredstva za osebne dohodke pa se bodo morala gibati izpod rasti dohodka. Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za leto 1980 bolj določno opredeljuje razporejanje ustvarjenega dohodka in delitev osebnih dohodkov, saj določa, da

morajo v celotni SR Sloveniji sredstva za osebne dohodke v organizacijah združenega dela materialne proizvodnje naraščati za 25 % počasneje od rasti dohodka in počasneje od rasti čistega dohodka. Osebnih dohodki na zaposlenega v neproizvodnih dejavnostih bodo rasli v skladu z rastjo osebnih dohodkov na zaposlenega v materialni proizvodnji, vendar v masi največ za 16 % v primerjavi z letom 1979, sredstva za skupno porabo v organizacijah združenega dela pa se bodo lahko povečala največ za 15 % glede na leto 1979. S takšnimi opredelitvami bomo morali dopolniti tudi program družbenoekonomskega razvoja občine Ribnica za leto 1980.

Za ustvarjanje večjega celotnega prihodka in dohodka bo potrebno kar največje varčevanje na vseh področjih, še posebej varčevanje z energijo, s surovinami in z reproduktivnim materialom. V tem letu že pričakujemo nekatere konkretne rezultate dogovorov o poslovno tehničnem sodelovanju ribniške kovinsko predelovalne industrije, izpeljave integracijskih procesov in dohodkovne povezave, zlasti v lesni industriji in boljše vrednotenje in nagrajevanje dela.

V letu 1980 se moramo načrtneje lotiti razreševanja kadrovske problematike in zaposlovanja. V vsaki organizaciji združenega dela in na ravni celotne družbenopolitične skupnosti moramo napraviti zaposlitveno bilanco, opustiti ekstenzivno zaposlovanje, storiti vse za boljšo izrabo delovnega časa in izboljšati kadrovske strukture delavcev. Prav gotovo je tu največ rezerv, ki v sedanjih stabilizacijskih prizadevanjih lahko bistveno pripomorejo pri uresničevanju nalog, ki smo jih sprejeli v tem letu.

Družbene dejavnosti

Na področju družbenih dejavnosti smo sprejeli nekatere naloge, za katere je vprašljivo, če jih bomo sposobni realizirati ob takšni zaostritvi gospodarskih rezmer in sprejetih ukrepih v zvezi z omejevanjem investicijske porabe. V programu za leto 1980 smo zapisali:

— na področju izobraževanja

pričeti s poukom v celodnevni šoli na eni izmed šol ter zagotoviti izgradnjo jedilnice in kuhinje z za šolarje v okviru gradnje otroškega vrtca v Sodražici;

— na področju otroškega varstva pričeti z gradnjo vrtca v Sodražici in adaptacijo prostora za vrtec v Loškem potoku;

— na področju kulture zagotoviti čim hitrejšo adaptacijo kulturnega doma Sušje — Zapotok;

— na področju telesne kulture pospešiti udejstvovanje čim širšega kroga ljudi in kadrovske okrepiti telesno kulturno dejavnost;

— na področju socialnega varstva uskladiti v vseh SIS obseg pravic in dajatev, ki se določajo na osnovi socialnih kriterijev ter koordinirati delo;

— na področju socialnega skrbstva z ustrežno raziskavo ugotoviti starostno strukturo občanov in morebitno skrb v organiziranem varstvu — domu;

— na področju zdravstvenega varstva zgraditi zdravstveni dom ter s tem prostorsko omogočiti pogoje za osnovno zdravstveno dejavnost, ki je prioriteta v okviru celotne zdravstvene dejavnosti;

— politiko zaposlovanja povezati z ekonomskimi, socialnimi in prostorskimi cilji razvoja ter usmerjati aktivnost predvsem v kvalitetnejšo strukturo zaposlovanja.

Opredelitev, da sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb lahko porastejo v letu 1980 za največ 16 % in da ta sredstva predstavljajo zgornjo mejo možnih sredstev v letu 1980 pomeni, da morajo skupščine SIS nemudoma proučiti in ustrezno znižati obstoječe prispevne stopnje, zmanjšati svoje programe in določene že sprejete naloge prenesti v naslednje srednjeročno obdobje.

Naloge na področju prostorskega in urbanističnega planiranja, komunalne dejavnosti in krajevne skupnosti

Razvoj prostora je neločljiva sestavina celovitega družbenega razvoja, zato mora biti prostorsko in urbanistično planiranje dolgoročno. Naloge smo si zastavili tako, da bomo zasledovali dolgoročne cilje, v letu 1980 pa moramo predvsem opraviti:

Hinko Smrekar. RIBNIŠKI KROŠNJAR (risba, 1920)

— novelacijo zazidalnega načrta mestnega naselja Ribnica z vključitvijo zazidalne soseske Gornje Lepovčice;

— spremembo zazidalnega načrta mestnega naselja Sodražica;

— izdelati skupinsko lokacijsko dokumentacijo za naselje Dolenja vas;

— sprejeti prostorski plan občine in se vključiti v izdelavo regijskega prostorskega plana;

— urediti status nedovoljenih gradenj v skladu z odlokom o razvrstitvi objektov, ki so bili zgrajeni brez lokacijskega oz. gradbenega dovoljenja;

— sprejeti odlok o varstvu okolja in o zaščiti pokrajine in varstvenih prostorov;

— urediti zbirni kataster komunalnih naprav in pričeti urejati podzemni kataster komunalnih naprav in infrastrukturnih objektov (vodovodno omrežje, PTT in električno omrežje ter kanalizacija);

— po sprejetju prostorskega plana občine Ribnica je potrebno dopolniti odlok o urbanističnem redu, tako da se bo usmerila gradnja na manj vredna zemljišča, pri čemer je treba tudi v krajevnih skupnostih pričeti s pravočasnim pridobivanjem gradbenih parcel;

— izvajati naloge na geodetskem področju, ki so določene

(Nadaljevanje na 3. str.)

(Nadaljevanje z 2. str.)

s srednjeročnim načrtom geodetskih del.

Stanovanjska dejavnost

Na področju stanovanjske graditve se dosledno uresničuje srednjeročni plan za obdobje 1976 – 1980. V skladu s tem planom bo tudi v letu 1980 zgrajenih 54 družbeno najemnih stanovanj, pričakujemo pa, da se bo kljub težavam na področju kreditiranja in pomanjkanju določenih materialov nadaljevala živahna individualna stanovanjska gradnja in bo v tem letu dograjenih pribl. 50 zasebnih stanovanj. Individualno stanovanjsko gradnjo je potrebno še nadalje dosledno usmerjati na območja, ki so urejena z zazidalnim načrtom mestnega naselja Ribnica, Breg–Grič in Sodražica, dokončno pa je potrebno urediti sosesko Mlaka ob Opekarniški ulici, sosesko ob Ljubljanski cesti ter soseski Breg–Grič in Kostevc–Humeč. V predelih, ki se urejajo z urbanističnim redom, pa je potrebno zasebne graditelje usmerjati izključno na površine, ki so za to gradnjo opredeljene z odlokom o urbanističnem redu v občini Ribnica. Več pa bomo morali v tem letu storiti na področju vzdrževanja stanovanjskih hiš, obnovi starejših stanovanjskih hiš in uveljavljanju hišne samouprave.

Komunalna dejavnost

Od razvoja komunalnega gospodarstva je v vse večji meri odvisen pospešen razvoj gospodarstva, zavedati pa se moramo, da so potrebne večje od naših možnosti. Za leto 1980 smo opredelili naslednje najvažnejše naloge:

- priprava programa urejanja stavbnih zemljišč za leto 1980 in 1981 – 1985;

- pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč v letu 1980 v soseskah Breg–Grič, Mlaka, soseska na Ljubljanski ulici, Kostevc–Humeč in na območju zazidalnih načrtov mestnega naselja Sodražica in Ribnica, pri čemer je treba pristopiti k urejanju zemljišča za bodočo avtobusno postajo na lokaciji starega doma JLA;

- stavbna zemljišča se morajo komunalno opremiti v taki meri, da bo gradbeno zemljišče komunalno opremljeno z vodo, elektriko in dostopnimi potmi;
- dopolnjevati in razvijati sistem financiranja opremljanja stavbnih zemljišč;

- urediti sistem zaračunavanja komunalnega prispevka v krajevnih skupnostih izven območij, kjer ni zazidalnih in urbanističnih načrtov;

- opredeliti in določiti nadomestni vir finančnih sredstev za izpad „stanovanjskega dinarja“, ki po letu 1981 ne bo več pritekal;

- nadaljevati z izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave v Sodražici;

- pričeti z izgradnjo kanalizacije v mestnem naselju Ribnica;

- pričeti z obnovo vodovodnega omrežja v Dolenji vasi in Ribnici (vzporedno z gradnjo kanalizacije);

- dokončati izgradnjo vodovoda v Loškem potoku;

- rekonstruirati vodovod pri Sv. Gregorju;

- nadaljevati z izgradnjo regionalnega vodovoda Kočevje – Ribnica;

- v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi nadaljevati v skladu z možnostmi s posodabljanjem kategoriziranih cest v občini s poudarkom na območja, ki so z držbenim planom občine opredeljena kot manj razvita;

- revidirati program vzdrževanja skupnih komunalnih naprav, pri čemer bo potrebno združevati sredstva v večji višini in prispevek ustrezno povečati;

- rešiti vprašanje večjega peskokopa, ki bo zadovoljeval potrebe po nasipih in gradbenih materialih na območju občine.

Cestno gospodarstvo

Za prometno odpiranje naše občine je poleg posodabljanja kategoriziranih cest pomembno tudi posodabljanje in rekonstrukcija regionalnih cest, zato moramo v tem letu nadaljevati z izgradnjo regionalne ceste Sodražica – Runarsko in proučiti vse možnosti za morebitno nadaljnje posodabljanje regionalne ceste Hrib – Vagovka.

Vodopreskrba

Vodopreskrba gospodarstva in prebivalstva naše občine

postaja zaradi vse večje porabe vode in deloma zastarelega vodovodnega omrežja na posameznih območjih vse bolj kritična. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in smotnosti je potrebno vse lokalne vodovode, ki imajo za to možnosti, priključiti na regionalni vodovod Kočevje – Ribnica, lokalne vodovode, s katerimi upravljajo režijski odbori, pa je potrebno prenesti v upravljanje krajevnih skupnosti in pričeti z zaračunavanjem rodarine na ekonomski osnovi.

Elektro gospodarstvo

Zaradi vedno večje porabe električne energije se napetostne razmere slabšajo tudi na nizko napetostnem omrežju. Zato so potrebne nove transformatorske postaje z izgradnjo ustreznih priključnih vodov na 20 kilovatni daljnovod in sicer v Rakitnici, Slatniku, Hrovači in Goriči vasi. Te objekte bomo gradili v letu 1980, financirali pa iz sredstev TOZD Elektro Kočevje, kreditov in iz prispevka za sofinanciranje distribucijskih naprav.

PTT promet

Za izboljšanje PTT zvez na območju naše občine bo letos zgrajeno novo pošto poslopje v Dolenji vasi z ustrezno opremo in novo avtomatsko telefonsko centralo z zmogljivostjo 200 priključkov ter izboljšana krajevna kablovska mreža v Dolenji vasi.

Vodno gospodarstvo

Območna vodna skupnost Ljubljana – Sava bo v letu 1980 na območju naše občine izvajala predvsem vzdrževalna dela na potoku Bistrica in Rakitnišča in očistila požiralnik Tentere. Za ta dela je predvidenih 3.500.000 din. Razen teh

del bo v letu 1980 izdelan idejni gradbeni načrt za zadrževalnik v Prigorici.

Varstvo okolja

Čeprav nimamo trenutno resnejših problemov z varstvom okolja, razen onesnaževanja voda s smetmi in z gospodinjskimi odpadki, moramo v prihodnjem letu za obvarovanje našega okolja urediti smetišča v vseh krajevnih skupnostih v skladu s sanitarnimi predpisi, uvesti obvezno zbiranje smeti v mestnem naselju Sodražica in organizirati kontejnerski način zbiranja smeti v mestnem naselju Ribnica in Sodražica ter v ostalih večjih naseljih.

V programu družbenoekonomskega razvoja občine Ribnica za leto 1980 smo opredelili tudi obsežne naloge na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite, katere bomo morali uresničiti vsi nosilci obrambnih priprav, v razreševanju teh nalog pa bodo morali sodelovati vsi delovni ljudje in občani naše občine. Tudi krajevne skupnosti bodo morale vse bolj preusmerjati težo delovanja na ostala področja življenja in dela občanov, ki so bila v preteklosti v senci urejanja komunalnih problemov.

Vsekakor smo sprejeli obsežne in težke naloge, ki postajajo v tem letu še veliko težje. Zahtevalo skrajno disciplinirano in odgovorno delo vseh samoupravnih subjektov naše družbe. Vsi si moramo prizadevati, da jih bomo dejansko uresničili, če pa bomo morali zaradi objektivnih danosti določene naloge prenesti v naslednje leto v prid gospodarski ustalitvi, naši uspehi ne bodo zmanjšani. Vsi si prav gotovo želimo živeti in delati na zdravih in stabilnih osnovah.

STANE KROMAR

Malo več snega, pa je glavna cesta postala avtobusno postajališče. Ribnica potrebuje in mora dobiti sodobno avtobusno postajo.

ново kvaliteto v samoupravnem odločanju

Krepitev in razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja je v marsičem odvisna od utrjevanja in razvoja delegatskega sistema in delegatskih odnosov, je bilo poudarjeno na sedmi seji občinske konference ZKS Ribnica 21. novembra, ko so obravnavali zaključke javne razprave o sklepih 5. seje CK ZKS.

Ugotovljeno je bilo, da so pri uveljavljanju in razvoju odnosov ter institucij političnega sistema socialističnega samoupravljanja bili doseženi pomembni rezultati, ki se kažejo v vse večjem vključevanju delovnih ljudi v različne oblike odločanja in upravljanja. Pri tem pa se še prepogosto srečujemo z vrsto napak in pomanjkljivosti, ki se kažejo v odločanju mimo samoupravnih teles, v popuščanju pritiskom za nesamoupravne rešitve in kršenje zakonitosti, v birokratskem in tehnokratskem vsiljevanju odločitev ipd., kakor je ugotovil centralni komite.

Ko smo pred poldrugim letom v občini ocenjevali delovanje delegatskega sistema v prvem mandatu (1974 – 78), smo še posebej kot nezadostno ocenili delo z delegati in ugotovili, da je le-ta še vse premalo usposobljen za svoje delo. Načrtneje smo se lotili usposabljanja delegatov v novem obdobju po letu 1978, čeprav še vse prepočasi in premalo odločno.

Na zadnjih volitvah (1978) je bilo v občini izvoljenih v delegacije v temeljnih samoupravnih skupnostih (KS in TOZD) – ne upoštevaje tiste sredine, kjer vsi zaposleni predstavljajo delegacijo – 335 delegatov za zbornice občinske skupščine. V delegacijah samoupravnih interesnih skupnosti je bilo izvoljenih 547 delegatov, tako da je v delegatski sistem v občini vključenih 882 delovnih ljudi in občanov ali 7,3 odstotka prebivalcev občine.

Občinska konferenca ZK je ugotovila, da bomo pomembnejše premike v kvaliteti delovanja delegatskega sistema dosegli, če bomo vsaj enkrat na leto v vseh sredinah kritično ocenjevali dosežke in spodrsiljaje na tem področju. Odgovornejši odnos do delovanja delegacij morajo imeti vsi družbeni dejavniki, še posebej socialistična zveza in sindikati ter zveza komunistov v njih. Doslej nam resnično ni uspelo sprostiti samostojne aktivnosti množic, spontane samoiniciativnosti

samoupravljalcev, med drugim tudi zato, ker delegacij in delegatov povsod nismo postavili v sredo življenja, dogajanja in gibanja.

Delegacije še niso enakopraven samoupravni dejavnik

Dejstvo je, da delegacije še vedno niso postale, vsaj v večini primerov, enakopraven dejavnik samoupravne organiziranosti in delovanja, saj niso dnevno vključene v celovito samoupravno dogajanje v sredini, ki jih je izvolila. Delegacija ne sodeluje pri sprejemanju odločitev in temu primerno tudi ne odgovarja zanje. Marsikje prevladuje še stara miselnost, da je delegacija pač nekaj, kar spada k občinski skupščini (samoupravna interesna skupnost je še bolj daleč!), da je njena podaljšana roka ali organ, ki ima nalogo proučevati gradiva za seje zborov. Prav zato, ker delegacije marsikje pojmujejo tako (morda tudi ne hote!), je normalno v njenem delovanju precejšnja neaktivnost in negotovost.

● Na 7. seji občinske konference ZK Ribnica obširno spregovorili o delovanju delegatskega sistema – Ugotovljeni pomembni premiki in še vrsta slabosti – Odgovornost družbenopolitičnih dejavnikov za nadaljnji razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja – O delovanju delegatskega sistema v občini bo na prvi letošnji seji spregovorila tudi občinska skupščina

Tako delegacije niso postale mesto, kot smo želeli iz katerega bi prihajale tudi pobude za sestavo dnevnih redov skupščin oz. predlogi za posamezna vprašanja teh dnevnih redov. Tako je predlagatelj dnevnih redov skupščine še vedno skoro izključno izvršni svet Marsikdaj narava dela sicer to pogojuje pobude in predlogi pa bi morali prihajati tudi iz delegacij, iz krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela, tudi iz družbenopolitičnih organizacij. Vzroki za takšno „nezainteresiranost“ delegacij za ustvarjalno sodelovanje v delu skupščin so brez dvoma globlji, ne zgolj nezainteresiranost.

Delegacije dejansko živijo na robu dogajanja, niso povezane s samoupravnimi organi v svojem okolju (delavski sveti, sveti KS). Družbenopolitične organizacije stoje tudi izven delegacij ali celo nad njimi. Delegacije in delegati tako ne poznajo, ali vsaj ne dovolj, problematike svojega okolja, ne poznajo stališč samoupravnih in družbenopolitičnih

dejavnikov do posameznih vprašanj.

Še veliko več problemov in nerešenih vprašanj je okrog delegacij samoupravnih interesnih skupnosti, ki so marsikje še v mnogo slabšem položaju od delegacij v skupščini družbenopolitične skupnosti.

Občinska konferenca ZK je okrog tega v svojih kritičnih ugotovitvah poudarila tudi to, da v ocenjevanju in iskanju slabosti v delu delegacij delamo pogosto vsi skupaj grobo napačno s posplošenimi ocenami. V slabostih delegacij ne iščemo svojih slabosti, slabosti družbenopolitičnih in samoupravnih, torej najbolj odgovornih dejavnikov, z zvrčanjem „krivde“ na delegacije in delegate razbremenjujemo sebe. Drži pa, da držanje glave v pesek predvsem škoduje hitrejšemu razvoju političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

Odločno premalo za usposabljanje

Doslej smo odločno premalo naredili za usposabljanje delegatov.

Z uvedbo delegatskega odločanja smo dali množici delovnih ljudi v roke odlično orožje za borbo v nadaljnjem procesu družbenega osvobodjanja, za to, da bi bili ljudje dejansko svobodni osebnosti za še nadaljnjo humanizacijo socialistične družbe, nismo pa ljudem dovolj usposobili za to orožje. Človekova usoda ni, kakor je zapisal Kardelj, odvisna od države ali kake druge mistične sile, temveč od njega samega in od njegove samoupravne organizacije, katere enakopravni člen je. Za takšno svojo vlogo in poslanstvo pa mora človek znati več biti tudi bolje seznanjen z dogajanjem okrog sebe.

Na področju usposabljanja delegatov v tem mandatnem obdobju je bil izpeljan seminar za vse vodje delegacij, saj je jasno, da je delo delegacije v prvi vrsti odvisno od usposobljenosti in zavzetosti ter odgovornosti njenega vodje. Žal se je dnevne seminarje udeležilo le nekaj nad polovico vodij delegacij. Vendar, začetek je bil in s tem dobra osnova za nadaljnje

delo. V decembru sta bila še dva širša razgovora odgovornih tovarišev iz občine z vsemi delegati v KS Loški potok in Sodražica ob ne najbolj, vsekakor pa solidni udeležbi. S takimi razgovori bomo letos nadaljevali po ostalih krajevnih skupnostih oz. organizacijah združenega dela. Razgovor ni predavanje, pač pa opozarjanje na najpomembnejše težave v delu delegacij, izmenjava izkušenj in skupno iskanje načinov za izboljšanje stanja.

Dosedanje izkušnje pa tudi razgovori so pokazali, da je informiranje v delegatskem sistemu še vedno slabo. Delegacije dobe le toliko skupščinskih gradiv, kolikor delegatskih mest ima delegacija v skupščini. Gradiva so še preobširna, ni krajših povzetkov za vse delegate, pogosto se delegat sam tudi ne more prebiti skozi gozd številnih podatkov. Na tem področju imamo že dovolj izkušenj in bi kazalo narediti tudi kaj konkretnega. No, nekaj od tega konkretnega je tudi pričujoče občinsko glasilo, ki je namenjeno v prihodnje boljše, po polnejšemu in, upamo, kvalitetnejšemu obveščanju občanov o dogajanjih v občini in s tem tudi obveščanju delegatov. Z glasilom, ki smo ga poimenovali tako kot enega starejših prednikov, bomo poskušali tudi zamašiti vrzeli v obveščanju delegacij pred sejami občinske in interesnih skupščin.

Kako naprej?

Ocena dosedanjega delovanja delegacij v občini podrobneje govori tudi o nekaterih statističnih podatkih. Zaskrbljujoč je npr. odstotek delegatov, ki še nikdar niso bili na seji skupščine (v povprečju preko ene tretjine!). Udeležba na sejah zborov združenega dela je bila do konca preteklega leta dobra, od 71,5 do 91,5 odstotka. Zadovoljiva, v povprečju 81 odstotkov, je tudi udeležba na sejah zborov krajevnih skupnosti. Nikakor pa ne moremo biti zadovoljni z udeležbo, in pogosto tudi uspešnostjo, družbenopolitičnega zbora, ki znaša okrog 70 odstotkov. To pa pomeni, da bodo morala vodstva občinskih družbenopolitičnih organizacij temu zboru in svojim delegatom v njem v prihodnje posvetiti več skrbi in tudi zaostri odgovornost delegatov.

Zaživala tudi ni oblika „delegatskih vprašanj“, saj v manj kot dveh letih kar na šestih ob

(Nadaljevanje na 5. str.)

Devet mesecev lanskega leta

Poslovanje delovnih in temeljnih organizacij združenega dela ob devetmesečju 1979

Poslovanje organizacij združenega dela s področja gospodarstva je bilo ob devetih mesecih v letu 1979 finančno ugodno. Poleg povečane proizvodnje so imele vpliv na ugodni finančni rezultat tudi višje cene. Celotni prihodek je dosežen v višini 1.874 milijonov din in je porastel za 18 %. Najvišje je porastel v Rikotovem TOZD Ricomag (294 %), ki je v letu 1978 začel po ustanovitvi poslovati v juliju, v letu 1979 pa je posloval ves čas. Nadporečen porast ugotavljajo tudi v Inlesovem TOZD v Loškem potoku, kjer je za 103 % višji celotni prihodek in 126 % višji dohodek tudi odraz nekajmesečnega izpada proizvodnje v letu 1978 zaradi rekonstrukcije obrata.

Večji izpad pri celotnem prihodku, v primerjavi s predhodnim letom ugotavljajo v delovni organizaciji ITPP zaradi spremenjene strukture proizvodnje, zaradi česar so se bistveno zmanjšali stroški materiala. V predhodnem letu so 80 % proizvodnje predstavljajo Kueppersbusch štedilniki, ki niso rentabilni, v analiziranem poslovnem obdobju pa predstavljajo le še 20 % proizvodnje. V letu 1978 so v celotni prihodek vknjiženi tudi vsi popravki po odločbi revizije SDK, ki bremenijo prihodek iz preteklih let.

Dohodek je gospodarstvo doseglo v višini 483 milijonov din in je porastel za 39 %. Njegova razporeditev je ugodna, saj so delovne organizacije 61 % več dohodka namenile za akumu-

lacijo ob istočasni nižji rasti deleža za osebno, skupno in splošno porabo.

Porabljena sredstva so dosegla višino 1.392 milijonov din in so porastla za 12 %. Posamezni stroški so močno prehiteli poprečno rast porabljenih sredstev, vendar njihov obseg sredstev ne predstavlja pomembnejšega deleža v celotnem prihodku. Stroški reklame in propagande so porastli za 35 %, stroški reprezentance za 77 %, drugi materialni stroški za 47 %, neproizvodne storitve drugih za 53 %, dnevnice terenski dodatki in druga plačila stroškov za 28 % itd. Brez dvoma je v teh stroških velik delež višjih cen.

Čisti dohodek je porastel za 35 % in dosegel znesek 330.099 tisoč din. Delitev čistega dohodka je v celotnem gospodarstvu v skladu z resolucijskimi načeli. Delež za osebne dohodeke je sicer porastel za 23 %, vendar je v strukturi čistega dohodka nižji kot v istem obdobju lani. Ravno tako je del čistega dohodka za skupno porabo delavcev v strukturi nižji kot lani, močno pa so porastla sredstva za razširitev inboljšanje materialne osnove dela in to kar za 77 % ter znašajo 63.363 tisoč din. Delež teh pomembnih sredstev se je v čistem dohodku povečal od lanskim 14,3 % na 19,2 % letos. Tudi rezerve so v močnem porastu – 62 % in znašajo 11.342 tisoč din.

Čeprav ugotavljamo za celotno gospodarstvo ugodno delitev čistega dohodka, tega ne moremo trditi za vse organizacije združenega dela. To pogojujejo tako objektivni razlogi kot tudi večkrat nestabilizacijsko obnašanje organizacij združenega dela. Tem vprašanju bo nujno treba posvetiti vse večjo pozornost.

Osebnih dohodkov so v poprečju porasli za 21 %, zelo različno pa so porasli po posameznih delovnih organizacijah. Najvišji porast je v Komunali za 47 % in TOZD Donit za 41 %, najnižji pa je v skupnih službah delovne organizacije Riko, kjer so osebni dohodki v poprečju nižji za 8 %. Na ravni predhodnega leta pa so osebni dohodki ostali v Žičnici TOZD Tovarni naprav zračne in procesne tehnike Ribnica.

Zaposlenost se v poprečju v gospodarstvu ni povečala. Zadovoljivi so tudi podatki o povečani akumulaciji za 83,5 % in višjih ustvarjenih sredstev za reprodukcijo za 73,8 %.

V delovnih organizacijah ugotavljajo tudi zmanjšano likvidnost, na kar kaže padec denarnih sredstev in obveznic za 41 % in povečanje terjatev do kupcev za 110 %.

Kaj pravijo gozdarji

Ob tričetrtletju 1979 je imela naša TOZD 139.927 din negativnega finančnega rezultata.

Največji vpliv za neugodno finančno poslovanje je bilo po-

leg ostalih vzrokov močno zaostajanje prodaje gozdnih sortimentov, ki je naš najpomembnejši vir prihodka. Že pri sestavi plana smo ugotovili, da je močno „napet“ in vsako večje odstopanje pomeni neugodno finančno poslovanje. Ob tričetrtletju je bil plan prodaje dosežen le z 59 % letne zadolžitve, zato je bil negativen finančni rezultat pričakovan.

Pri analizi vseh stroškov in dohodkov smo celo ugotovili, da je zaradi reklamacije same enega računa v višini 220.000 din bilo plačilo izvršeno prepozno in ni prišlo v dohodek ob tričetrtletju, sicer bi imeli pozitiven ostanek dohodka.

Z napravljenimi analizami in sprejetimi ukrepi na vseh samoupravnih organih ter sprejetim rebalansom proizvodnih planov smo ustvarili v zadnjem trimesečju toliko ostanka dohodka, da bomo lahko pokrili vse zakonske in dogovorjene obveznosti ter potrebne sklade za normalno poslovanje v letu 1980.

V TOZD Žičnice

Že bolj ali manj znana dejstva v zvezi z motnjami v poslovanju TOZD Proizvodnja naprav zračne in procesne tehnike Ribnica, ki skupaj s TOZD Proizvodnja strojev in naprav v Ljubljani tvori Delovno organizacijo „SLOVENIJALES ŽIČNICA“, terjajo od nas vseh, še zlasti pa od vodilnih delavcev odgovor na vse bolj pogostna vprašanja zastavljena znotraj in izven asociacije združenega dela.

Kje so vzroki za tako naglo spremembo v uspešnosti poslovanja zadnjih let in kako planiramo prihodnost? Ta prispevek vsekakor ne bo zajel celote, ki jo vprašanje narekuje, nudi pa pregled nad problemi in grobimi rezultati, ki so prisotni.

Kdorkoli je spremljal dogajanja zadnjih let v DO, je lahko poln različnih vtisov, tako ali drugače, komentiral poslovno politiko, organizacijo dela samoupravno organiziranost ter druge lastnosti v OZD. Postopoma je formirano mnenje, ki vse bolj „izziva“ udeležence v združenem delu na obračun med željami, interesi, pogji in cilji, s katerimi oziroma na osnovi katerih združujemo in delimo delo in sredstva.

Rezultati opozarjajo da vse te relacije niso urejene ter da je resnost situacije že prerasla meje, v katerih smo doslej delovali bodisi po intenzivnosti ali kvaliteti akcij.

Menim, da je treba vzroke za (Nadaljevanje na 6. str.)

Nova kvaliteta v samoupravnem odločanju

(Nadaljevanje s 4. str.)

činskih skupščinah ni bilo postavljeno nobeno delegatsko vprašanje. Sicer pa bomo o delegatskih vprašanjih v sistemu skupščinskega odločanja podrobneje spregovorili ob drugi priložnosti in v posebnem članku v našem REŠETU.

Na prvi letošnji seji bodo vsi trije zbori občinske skupščine obravnavali dosedanje delovanje delegatskega sistema. Vse delegacije bodo imele priložnost, seveda pa tudi dolžnost, obravnavati obsežno oceno delovanja delegacij. Prav bi bilo, da skupščina ocene ne bi sprejemala

brez ustvarjalne razprave delegatov. To pa pomeni, da morajo delegacije v sleherni sredini podrobno oceniti razmere, za to pa iskati in zahtevati pomoč tudi od organov upravljanja, organizacij zveze komunistov, socialistične zveze in sindikatov.

Seveda pa stvari okrog nadaljnega razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, s tem tudi delegatskega sistema v naši občini ne bomo mogli zaključiti s sprejemom analize in morebitnih ključkov, nalog in obveznosti. Vse to nam mora v slehernem okolju služiti kot osnova za nadaljnjo borbo za krepitev samoupravnega odločanja.

Občinska konferenca zveze komunistov je ob obravnavanju teh vprašanj sprejela tudi vrsto konkretnih dogovorov, obvezujočih ne le za članstvo zveze komunistov, pač pa za vse subjektivne dejavnike v naši družbi.

Predvsem pa njeni sklepi z vso odgovornostjo zavezujejo osnovne organizacije zveze komunistov v skrbi za nadaljnji razvoj delegatskih odnosov, saj se vsi dobro zavedamo, da s kritičnim ocenjevanjem in odgovornim prevzemanjem obveznosti lahko dosežemo iskano novo kvaliteto v samoupravnem odločanju

FRANCE GRIVEC

(Nadaljevanje na 5. str.)

nastalo stanje iskati v povezavi z mnogimi dejavniki, med katerimi velja izločiti predvsem stalno prisotne kadrovske probleme, ki se kažejo zlasti v vodilni strukturi, stagnacija v razvoju programa in tehnologije, obdelava trga in ne nazadnje odnosi, ki iz tega izhajajo.

Vsi bleščeči poslovni uspehi v prejšnjem obratu enovite DO so predvsem zavoljo konjunktura in ugodnih razmer na trgu prikrivali notranje slabosti, ki so postale še bolj očitne ob organizaciji TOZD. Le tega smo bili sposobni formirati in opravičiti z vseh vidikov, le v poslovnem smislu ne. TOZD je prevzel breme, na katerega ni bil pripravljen. Tudi interesi znotraj strokovnih dejavnosti so spremenili svoje težišče, za kar TOZD svojih dimenzij, tako vsebinskih kakor fizičnih, še ni dokončno oblikoval. Izkazana izguba v polletju leta 1979 v višini 4.951.827 din je bila glede na pozitivno bilanco ob prvem kvartalu skoro presenečenje, toda dokaz, da je pretežni del

kreativnega dela še vedno skoncentriran v delovni skupnosti in ki vsled nedefinirane svobodne menjave dela, neupeljanih dohodkovnih odnosov in objektivnih težav zaradi dislociranosti, ne vzbuja in za enkrat ne opravičuje zaupanja.

To potrjujejo tudi rezultati v tretjem kvartalu, ko ugotavljamo samo še 156.228 din izgube. Če bomo ob zaključku poslovnega leta poslovali uspešno, kar doslej obetajo, smo lahko kljub dobrem koncu le zaskrbljeni. Takozvane „zagonjske težave“ mladega TOZD smo sicer napovedovali v mejah, ki so običajne, rezultat leta 1979 pa pušča madež, ki opozarja na še vedno prisotno vprašanje: ali s takim delom zadovoljujemo svoj osebni in širši družbeni interes?

Cilji, ki smo si jih zastavili, obetajo, kar v veliki meri zagotavlja tudi rešitev vprašanja direktorja DO, čas pa bo prinesel odgovor na vse, kar smo naredili za normalizacijo stanja v DO.

EUROTRANS v sanaciji

Delovna organizacija Eurotrans Ribnica je poslovno leto 1978 po njenih bilančnih podatkih zaključila pozitivno. Služba družbenega knjigovodstva Ribnica je spomladi 1979 pričela s kontrolo finančnega poslovanja in ugotovila vrsto nepravilnosti.

Ugotovljena je bila izguba v višini ene stare milijarde din ter vrsta nepravilnosti v vodenju finančnega poslovanja. Negativni finančni rezultat je nastal kot rezultat pomanjkljivega planiranja dohodka, velike rasti stroškov, predvsem dela stroškov za odplačevanje anuitet, neracionalnega poslovanja itd.

Izvršni svet skupščine občine Ribnica je večkrat razpravljalo o stanju v delovni organizaciji Eurotrans in v dogovoru z družbenopolitičnimi organizacijami zahteval takojšnjo odpravo vzrokov izgube. Ko je bila izdana odločba Službe družbenega knjigovodstva o ugotovljenih nepravilnostih, je bila sklicana razširjena seja občinske konference ZKS Ribnica, na kateri so predstavniki Eurotransa podali zagovor za nastalo situacijo. Temeljito je bilo analizirano stanje in sprejeti ukrepi, ki so pripomogli, da se poslovanje v

Eurotransu spravi v normalne okvire.

3. decembra 1979 je delavski svet te delovne organizacije sprejel sanacijski program, ki se sedaj uspešno izvaja. Izguba je pokrita iz sredstev rezervnega sklada delovne organizacije, sredstev sklada skupnih gospodarskih rezerv ter z deležem bančnih sredstev. Sanacijski program predvideva boljšo organizacijo dela, boljši način nagrajevanja, kadrovske popolnitev delovnih mest in racionalnejše poslovanje. Poseben poudarek bo treba nujno dati tudi kvalitetnejšemu opravljanju servisnih storitev za svoj strojni park ter uskladitev splošnih aktov z obstoječo zakonodajo.

22.262.000 Jugoslovancev

Zvezni statistični zavod je takoj po novem letu objavil, da je živel konec leta 1979 v Jugoslaviji že 22.262.000 ljudi. Lani se je v državi rodilo 380.956 otrok, umrlo pa je 190.412 državljanov. Po istih podatkih je bilo konec minulega leta v Sloveniji 1.833.000 prebivalcev.

Izvajanje sanacijskega programa v ITPP

Po ukinitvi začasnih ukrepov družbenega varstva se je DO ITPP — Industrija termičnih aparatov, žičnih tkanin in plastike, v vsej meri angažirala za optimalne rešitve saniranja obstoječega položaja. Na pobudo širše družbenopolitične skupnosti je v tistem obdobju imela več poslovnih razgovorov s predstavniki večjih slovenskih delovnih organizacij, kot so npr.: EMO, ISKRA in TAM.

Vendar žal vsi predlogi o morebitnem medsebojnem sodelovanju, ki so jih delovne organizacije dokaj tendenciozno zastopale, za DO ITPP niso bili sprejemljivi. Tako je npr. DO EMO pripravila predlog samoupravnega sporazuma o poslovnem tehničnem sodelovanju. Po tem predlogu bi DO ITPP lahko začela z proizvodnjo kotlov za centralno ogrevanje, vendar pod pogojem, da za prevzem potrebne tehnične dokumentacije za to proizvodnjo plača visoko odškodnino. Glede na podobne ostre pogoje ostalih morebitnih partnerjev za medsebojno poslovnost sodelovanje se je bila DO ITPP prisiljena odločiti za izdelavo lastnega razvojnega programa, ki naj ga oblikovali razvojni usmeritvi na dveh področjih, in sicer:

— prva naj bi predstavljala proizvodnjo izdelkov toplotne tehnike,

— druga pa naj bi predstavljala proizvodnjo žičnih tkanin ter njeno finalizacijo s pločevino dokončne proizvodnje za industrijske namene in širšo potrošnjo.

Odločitev za proizvodnjo izdelkov je utemeljena z velikim povpraševanjem na jugoslovanskem tržišču po tovrstnih izdelkih, kakor tudi s povpraševanjem na tujem trgu. Proizvodnja štedilnikov se v nadaljnjem obdobju na pobudo in zagtevo Gospodarske zbornice Slovenije in Komiteja za energetiko nadaljuje, kljub odločitvi DO ITPP, da se s to proizvodnjo za radi nerentabilnih cen in neradne dobave litine preneha. Poleg proizvodnje kombiniranih kotlov za centralno ogrevanje s kapacitetami do srednje zmogljivosti se predvideva tudi proizvodnja toplovodnih in električnih konvektorjev kot edina tovrstna v Jugoslaviji. Osvojena je tudi proizvodnja trajnožarečih štedilnikov za etažno gretje,

s katerim se lahko ogrevajo površine do 100 m² po načelu centralnega ogrevanja. Nadalje se program tkalnice dopolnjuje s proizvodnjo ekspandirane pločevine ter končno predelavo tkanin za industrijske namene (sita, filtri, mrežice) ter z drobnimi gospodinjskimi predmeti za široko potrošnjo (cedila, zaščitne pokrove, pokrovke).

Proizvodnja cestern naj bi se v naslednjem obdobju nadaljevala v skladu s potrebami tržišča. Finančno poslovanje DO ITPP je v tem obdobju dokaj uspešno, kljub nerešenim problemom s cenami proizvodov.

Izplačan je bil regres vsem delavcem kakor tudi jubilejbe nagrade za obdobje zadnjih sedem let. Za reševanje stanovanjske problematike je bilo porabljeno 2 milijona ND, od tega 1 milijon lastnih. V investiranje v osnovna sredstva je bilo v tem obdobju vloženo 14.600.000 din, od tega 75 % lastnih sredstev.

V zunanjetrgovinski menjavi DO upošteva sprejete smernice in je med redkimi organizacijami, ki vse potrebe po uvozu pokriva z lastnim izvozom in tudi zadnji restriktijski ukrepi niso povzročili motenj v oskrbi z repromaterialom iz uvoza.

Vrednotenje investicij v srednjeročnem obdobju še ni možno natančno posredovati zaradi neurejenega prostorskega vprašanja.

Sprejeti so bili tudi posebni stabilizacijski ukrepi, katerih realizacija naj bi še dodatno zagotovila izboljšanje in smotnejše gospodarjenje v prihodnjem obdobju.

SODELUJTE

v REŠETU s prispevki iz življenja in dela vašega okolja, TOZD, krajevne skupnosti, društev in organizacij! Tudi drobne zanimivosti o tem, kako napredujejo vaši načrti in kako uresničujete vaše želje po napredku, naj dobijo ustrezen prostor v našem skupnem glasilu!

Priprava novih planskih dokumentov

Uresničevanje dogovorjenega sistema samoupravnega družbenega planiranja postavlja v praksi pred vse nosilce planiranja zahtevne in odgovorne naloge. To velja toliko bolj še danes, v sedanjih intenzivnih pripravah novih planskih dokumentov, ko sprejeti sistem planiranja še v marsikateri sredini ni uveljavljen, kar negativno vpliva tako na uresničevanje družbeno-ekonomskega položaja delavca, kot tudi na doseganje razvojnih ciljev. Glede na to, da smo novi sistem družbenega planiranja sprejeli pred štirimi leti, je razumljivo, da je v sedanjih srednjeročnih planih še prisotna vrsta pomanjkljivosti in nezadostno poznavanje vloge planiranja.

Tako lahko ugotavljamo, da še obstajajo organizacije in skupnosti, ki delajo brez sprejetih planov, obstoječi plani pa pogosto niso celoviti, premalo temeljijo na stvarnih materialnih možnostih, ne uveljavljajo dovolj dohodkovnega povezovanja in združevanja sredstev. Marsikje tudi niso bili plani sprejeti po najbolj demokratični poti. Vendar pa so sedanje

razmere ugodnejše za pripravo novih planov, saj so prednost tudi številne praktične izkušnje iz sedanjega planskega obdobja.

Vse to obvezuje nosilce planiranja, to je organizacije in skupnosti, da v času intenzivnih priprav novih planov planskih dokumentov tako v postopku njihovega nastajanja in sprejemanja kot v njihovih temeljih in vsebini dosledno uveljavljajo načela novega sistema družbenega planiranja ter določila zveznega in republiškega zakona. Za dosedo postavljenih nalog je pomembna intenzivna družbeno politična in organizacijska dejavnost vseh organiziranih sub-

razvojnih možnosti pri pretežni večini nosilcev planiranja še niso narejene. Analize pa so strokovne podlage nosilcem planiranja pri sprejemanju smernic in elementov in kasneje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov o temeljih plana. Strokovne podlage pa so pod pogojem, da so naslonjene prvenstveno na stvarne ocene materialnih možnosti nosilcev odločitev oziroma ocene možnosti, ki sledijo iz njihovih medsebojnih povezav v reproduktivnem procesu. Vendar pa moramo poudariti, da analitično delo ne more biti le enkratna aktivnost, pač pa bo moralo to

● **Razvojni problemi, ki nakazujejo dolgoročneje težnje, pogojujejo razumljivo nestalen gospodarski položaj, s katerim se srečujemo že daljši čas. Vse to je zahtevalo že lani vrsto ukrepov in to bolj državnih kot samoupravnih. Eden izmed vzrokov za to je tudi šibko razvit sistem samoupravnega načrtovanja. Kolikor bolj bodo družbeni razvoj predvidevali in usmerjali samoupravljalci, objektivno manjša bo potreba po administrativnem poseganju z ukrepi ekonomske politike. Načrtovanje mora dobiti pomen kot dejavnik predvidevanja in usmerjanja ter obvladovanja in usklajevanja celotne družbene reprodukcije.**

jektivnih socialističnih sil. Razviti se mora široka družbena aktivnost zveze komunistov, socialistične zveze, zveze sindikatov ter drugih političnih, družbenih in množičnih organizacij.

Kaj so temeljni planski dokumenti

S pripravo planskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje kasnimo. Analize dosedanjega razvoja in analize

delo potekati med celotnim postopkom, zlasti tudi med izvajanjem plana.

Nadalje bomo nosilci planiranja morali narediti naslednje temeljne planske dokumente:

1. smernice za plan TOZD, KS in občino, v katerih se poda osnovna usmeritev, ki naj bi našla svoje mesto v planu na najbolj demokratičen način. Smernice so opredeljene kot osnova temeljnih ciljev in interesov delavcev.

2. Elementi za sklepanje samoupravnih sporazumov o temeljih planov, opredeljujejo interese, potrebe, naloge, okvire in predvsem obveznosti. Tukaj moramo ločiti dve fazi:

a) elementi za sklepanje samoupravnih sporazumov o temeljih planov v delovni organizaciji,

b) elementi za sklepanje samoupravnih sporazumov o temeljih planov z drugimi udeleženci (SIS, KS).

3. Samoupravni sporazumi o temeljih plana organizacij in skupnosti je sinteza elementov različnih udeležencev in vsebujejo skupne cilje in obveznosti posameznih udeležencev.

4. Dogovor o temeljih plana družbenopolitične skupnosti sloni na sprejetih samoupravnih sporazumih drugih udeležencev planiranja.

5. Plani samoupravnih organizacij in skupnosti in DPS.

Vse navedene planske dokumente bo potrebno sprejeti v letošnjem letu. Zelo pomembno je, da bomo uspeli pri pripravi na izdelavi planov vgraditi pomemben nov korak pri nadaljnjem razvoju demokratizacije družbenoekonomskih odnosov. Prav od tega, ali bodo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela postali resnični nosilci planiranja, bo tudi odvisno, v kolikšni meri bodo tudi v tekočem procesu gospodarjenja razpolagali s sredstvi in rezultati dela ter v celoti obvladovali tokove družbene reprodukcije.

ALOJZIJA ZAKRAJŠEK

DELEGATSKA SKUPŠČINA

Na prvi letošnji seji bodo vsi trije zbori občinske skupščine v Ribnici obravnavali tudi oceno delovanja delegatskega sistema. Ocena dosedanje aktivnosti delegatov bo prav zanimiva, prihaja pa tudi ob pravem času, saj moramo letos nadaljnjemu utrjevanju delegatskega sistema zagotoviti vso potrebno pomoč.

Za čisto Savo

18. januarja so predstavniki 47 mest in občin iz Slovenije, Hrvaške, BiH, Vojvodine in Srbije ter stalne konference mest in občin Jugoslavije podpisali družbeni dogovor o skupnih prizadevanjih, da bi vodovje Save obvarovali pred onesnaževanjem. Z dogovorom bodo zagotovili stvarne programe, s katerimi naj bi preprečili nadaljnje zastrupljanje reke Save.

Prihodnost delovne organizacije Eurotrans je tudi v urejenih prostorih mehanične delavnice, saj sedanji v Goriči vasi ne ustrezajo in ne omogočajo normalnih delovnih pogojev zaposlenim.

Investicijska dejavnost v letu 1980

● Srednjeročno plansko obdobje v letih 1976 – 1980 pomeni za občino Ribnica velik korak naprej v njenem družbenoekonomskem razvoju. V teh letih smo dosegli pribl. 8 % realno rast družbenega proizvoda ter 4,7 % rast vseh zaposlenih v gospodarstvu in negospodarstvu.

● V takšnim, navidez zelo spodbudnim rezultatom, je poleg ostalega razvoja veliko pripomogla investicijska dejavnost v gospodarstvu. Plan, ki je bil sprejet v letu 1976, je bil zastavljen zelo ambiciozno in preценjene so bile realne možnosti akumulacije oziroma v planskem obdobju nismo dosegli načrtovane produktivnosti dela. Vse to je vplivalo na reprodukcijsko sposobnost združenega dela. V letu 1979 je bila izdelana analiza uresničevanja srednjeročnega plana in na podlagi ugotovitev, ki so pokazala odstopanja od plana, je bila po samoupravni poti izvršena sprememba dogovora o temeljih družbenega plana občine Ribnica. S to spremembo se je združeno delo opredelilo, da se nekatere investicije prestavi v naslednje srednjeročno plansko obdobje v leti 1981 – 85.

Predračunska vrednost investicij naj bi v planskem obdobju 1976/80 dosegla vrednost 552.153 tisoč dinarjev, izražena v cenah iz leta 1975. S spremembo dogovora o temeljih plana pa bo ob predstavitvi nekaterih večjih investicij dosežena predračunska vrednost v tekočih cenah v višini 472.692 tisoč din. Nosilec glavnih investicij je delovna organizacija INLES Ribnica, ki tudi najbolj odstopa od načrtovanih investicij, predvsem zaradi sprememb v poslovni politiki, nekaj pa je tudi subjektivnih slabosti.

V kovinski industriji je delovna organizacija RIKO Ribnica dosegla lepe rezultate, saj je v letu 1976 planirala izvesti za 23.500 tisoč din investicij, do danes pa je realizirano 57.100 tisoč dinarjev. Za občino Ribnica je zelo pomembna investicijska naložba v gradnjo trgovske

hiše v Ribnici, ki jo izvaja TOZD Jelka Ribnica, skupaj s SOZD Mercator iz Ljubljane.

Tudi ostale temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije so izvršile nekatere investicije oziroma jih bodo izvedle v letu 1980. Kljub uspehom moramo ugotoviti, da smo glede na veliko konjunkturo na tržišču in ob dokaj ugodnih uvoznih pogojih prepočasni vlagali v enostavno in razširjeno reprodukcijo. Srečevali smo se z naložbami, ki so bile izpeljane za vsako ceno brez temeljitih investicijskih elaboratov z naloge povečanja dohodka na zaposlenega, zato novo ustvarjena vrednost ni dosegla željenih rezultatov. Razen tega smo se srečevali s pretirano rastjo cen reprodukcijskega materiala in opreme.

Leto 1980 je zadnje leto planskega obdobja. Zato je zelo

pomembno, kako bomo izvršili planirane investicije v tem letu in s tem tudi plan v letih 1976 – 1980. V novembra 1979 je bilo izvršeno usklajevanje predvidenih investicij, ki jih bodo v letu 1980 izvršile temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije v občini Ribnica. Pri usklajevanju so sodelovali predstavniki izvršnega sveta, Ljubljanske banke in vodilni delavci iz gospodarstva. Kljub zaostrenim pogojem kreditiranja in spremenjenim pogojem gospodarjenja je še vedno čutiti prevelik optimizem in dokajšen pritisk na bančna sredstva, vse premalo pa je interesov po skupnih naložbah v določene projekte.

V programu družbenoekonomskega razvoja občine Ribnica za leto 1980 so opredeljene naslednje investicije:

– RIKO TOZD Rikostroj: gradnja novega obrata v Loškem potoku, predračunska vrednost projekta 30.000.000 din;

– INLES TOZD TSP Ribnica: proizvodnja žaganega lesa, predračunska vrednost projekta 136.000.000 din;

– INLES TOZD Sodražica: proizvodnja novega programa vhodnih in garažnih vrat iz domače lesne surovine, predračunska vrednost 48.600.000 din;

– Kmetijska zadruga Ribnica – Hranilno kreditna služba: gradnja hlevov in nabava kmetijske mehanizacije ter skladišče za kmet. reprodukcijski material, predračunska vrednost 16.000.000 din;

– Sukno TOZD Tekstilna tovarna: izdelava mikane preje, predračunska vrednost 20.000.000 din;

– INLES TOZD Loški potok: proizvodnja spremenjenega proizvodnega programa in dopolnitev proizvodnega programa, predračunska vrednost 25.000.000 din;

– ITPP Ribnica: oprema za proizvodni in skladiščni prostor, predračunska vrednost 10.000.000 din;

– Slovenijales–Žičnica TOZD Ribnica: dograditev proizvodne hale in nabava opreme,

predračunska vrednost 29.000.000 din;

– INLES TOZD TSP Ribnica: proizvodnja novega programa in proizvodnja spremenjenega proizvodnega programa notranjih vrat, predračunska vrednost 14.000.000 din;

– INLES TOZD Trgovina: skladišče in distribucija gotovih izdelkov in prodajno skladišče Ribnica, predračunska vrednost 43.720.000 din;

– RIKO TOZD Rikostroj: nakup strojev in opreme, izgradnja skladiščnih prostorov, predračunska vrednost 22.700.000 din;

– Kmetijska zadruga Ribnica: povečanje zmogljivosti garaž in nabava tovornih avtomobilov, predračunska vrednost 3.000.000 din; adaptacija trgovine DOM Sodražica, predračunska vrednost 600.000 din;

– TOZD Gozdarska kooperacija Ribnica: gozdne ceste, predračunska vrednost 10.899.000 din;

– ZD Ribnica: gradnja zdravstvenega doma, predračunska vrednost 70.000.000 din;

Realizacija navedenih investicijskih naložb bo odvisna od doseženih poslovnih rezultatov v letu 1979 ter od kreditnega potenciala Ljubljanske banke in sposobnosti sovlagateljev. Pri rangiranju investicij je bila dana prednost investicijam, ki bodo pomembno povečale izvoz in ustvarjale večji neto devizni učinek ali racionalno nadomestile uvoz surovin in reprodukcijskega materiala z izkoriščanjem domačih virov. Gradnja obrata v Loškem potoku ima prednost, ker je na nerazvitem področju, kjer je na razpolago še dovolj delovne sile, sam program proizvodnje pa bo tudi izvozno usmerjen. Določeno prednost pri najemanju kreditnih sredstev bodo imeli projekti, ki pospešujejo proizvodnjo hrane in projekti, ki bodo tehnološko izboljšali delovni proces in s tem tudi finančni učinek.

Vsa prizadevanja vseh nas morajo biti usmerjena v to, da načrtovane investicije izpeljemo ter z njimi dosežemo načrtovano rast družbenega proizvoda, ki bo osnova za izdelavo za naslednje srednjeročno obdobje v letih 1981 – 1985.

Ribniško komunalno podjetje je dokazalo v teh s snegom obilnih dnevih, da lahko težka mehanizacija uspešno rešuje tudi „snežne probleme“...

Nižinski predeli ribniške občine, z najboljšimi kmetijskimi zemljišči, so pogosto poplavljeni. Predvidoma bi naj poplave odpravil zadrževalnik v Prigorici, za katerim bo nastalo umetno jezero.

FOTOGRAFIJE

za prvo številko REŠETA je prispeval Drago Mohar, naš znani ribniški fotograf. K sodelovanju vabimo tudi amaterje s področja fotografske umetnosti! Fotografije iz življenja in dela naših ljudi, posnetke krajev in dogodkov pošiljajte na naslov uredništva REŠETA.

ki bo v prihodnosti zadovoljevala vse naše potrebe po tehnološki rodi, vodi za bogatenje nizkih vodostajev in zelo verjetno tudi pitni vodi.

Gradnja akumulacije Prigorica je predvidena že v smernicah za razvoj vodnega gospodarstva Območne vodne skupnosti Ljubljana-Sava za razdobje 1981 – 1985. Srednjeročni plan še ni izdelan, predvideva pa se, da bo pričetek gradnje prve faze v letu 1981 ali 1982. V letu 1980 bodo izdelani ustrezni načrti in izvršena lokacijska oravnava. Prav v tej fazi bo potrebno rešiti še vsa odprta vprašanja med vsemi zainteresiranimi porabniki tega prostora, vprašanje lokacije dovodnega kanala, kakor tudi vprašanje izgradnje ustreznih obvoznih poti, ki bodo po končani izgradnji akumulacije poplavljenе. V smernicah je predvideno, da bo akumulacija v celoti zgrajena v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

Odprava poplav in zagotovitev zadostnih količin vode so primarne koristi, ki jih bo prinesla zgrajena akumulacija za občino Ribnica in občino Kočevje. Razen tega bo možno izvršiti regulacijo osrednjega vodotoka Bistrice, s čimer se omogoči melioracija 700 ha ravninskih kmetijskih zemljišč. Bodoče jezero bo uporabno tudi v rekreativne namene.

Vse te koristi so bili dejansko pogoji, ki smo jih vsi postavljali pred vodnogospodarske strokovnjake, ko smo od njih zahtevali ukrepe za izboljšanje vodnega režima na tem območju.

Ko je bila rešitev nakazana, smo seveda vsi pomislili tudi na negativne posledice, ki jih akumulacija prinaša. Prav fazna gradnja bo brez dvoma omogočila najti rešitve, ki bodo v najmanjši možni meri vplivale na spremembo celotne ekologije v bližini bodočega jezera.

Dipl. inž. PETER LEVSTIK

Do kdaj poplave v Ribnici?

V zadnjih dveh letih je bilo že veliko povedanega in napisanega o gradnji akumulacije v Prigorici. V javni razpravi jeseni 1978 so bili občani seznanjeni s pozitivnimi in tudi z negativnimi posledicami, ki jih prinaša tak poseg v naravo. Vsi se zavedamo, da vodni režim v naši dolini ni urejen, da nam zlasti poplave delajo škodo, tako v naseljih kakor na kmetijskih zemljiščih. V izjemno sušnih razdobjih, kakršno je bilo poletje 1979, pa v strugah vode primanjkuje tako za vzdrževanje vodostaja v naseljih, zlasti Ribnici in Dolenji vasi, kakor za normalno življenje vodnega življa.

Pretežni del opisanih nevesčnosti bo brez dvoma odpravljen z gradnjo akumulacije v Prigorici.

Vsako leto ugotavljamo, da nam poplave delajo čedalje večjo škodo. Obseg poplavnega območja, zlasti v spodnjem delu doline, je čedalje večji. Prenehanje obratovanja vodnih žag in mlinov z istočasnim podiranjem jezov, želja po izboljšavi zamočvirjenih kmetijskih zemljišč in urejanje urbanih središč so vzroki, da smo v zadnjih letih z vodo gospodarili tako, da smo jo po kar najhitrejši poti skušali spraviti iz doline v kraško podzemlje.

Z malomarnim odlaganjem najrazličnejših odpadkov v potoke ali celo v požiralnike pa smo zmanjševali in še zmanjšujemo propustnost kraškega podzemlja. To so brez dvoma poglobitvi razlogi, da so poplave v ribniški in kočevski dolini čedalje večje. Edina možna in

gospodarsko utemeljena rešitev problemov je gradnja zadrževalnika oziroma akumulacije.

Poplave kot prvi problem bodo v glavnem odpravljene že z zgraditvijo zadrževalnika. V zadrževalniku namreč prestrežemo visoke vode, ki sicer povzročajo poplave, jih določen čas zadržimo in potem kontrolirano izpustimo. Površina v zadrževalniku je torej pretežni del leta suha. Gospodariti z vodo pa ne pomeni, da jo po najkrajši poti in brez škode odpeljemo v požiralnike, ampak pomeni vodo zadržati, jo akumulirati in uporabiti kot tehnološko vodo ali vodo za bogatenje pre nizkih vodostajev.

To pa je akumulacija, kar v končni fazi tudi bo, območje sedanjega Nemskega brezja nad Prigorico.

Za lokacijo nad Prigorico so se strokovnjaki odločili pred-

vsem zato, ker je to ena redkih nenaseljenih dolin, v kateri so zemljišča tudi že sedaj zamočvirjena. Hkrati pa je tu možno speljati ali prestreči vode treh vodotokov: Bistrice, Ribnice in Sajevca. Prav prvi dve največkrat povzročata poplave, zlasti v naseljenih območjih.

Zaradi velikih stroškov, ki jih gradnja akumulacije zahteva, se je investitor – Območna vodna skupnost Ljubljana-Sava v soglasju z občino Ribnica odločil za fazno gradnjo. V prvi fazi bo zgrajen suhi zadrževalnik, kar pomeni, da bodo odpravljene poplave v urbanih središčih ribniške in kočevske občine. Že v tej fazi predvidevamo odkup vseh potrebnih zemljišč in izgradnjo takega jezusa, ki bo ustrezal tudi potrebam bodoče akumulacije.

V drugi fazi je predvidena dokončna izgradnja akumulacije. Po izračunih potrebujemo za suhi zadrževalnik 3,2 milijona m³ prostornine oziroma 200 ha površine. Preuranjeno bi bilo danes govoriti, kakšen obseg in kakšno kapaciteto bo imela bodoča akumulacija. Predvsem je važno, da s prostorskim planom v ta namen rezerviramo maksimalno možno površino, s čimer si pustimo možnost zgraditi akumulacijo,

Spominu tovariša Edvarda Kardelja

Ob 70-letnici rojstva Edvarda Kardelja, velikega misleca in revolucionarja: k njegovemu ustvarjalnemu duhu in delu se bomo vračali vedno znova

27. januarja 1910 se je v delavski družini v Ljubljani rodil Edvard Kardelj. Umrl je 10. februarja 1979. Pol stoletja je bil vojak našega revolucionarnega gibanja, neomajen borec, ki ni poznal umika in oddiha, kot je ob njegovi smrti izjavil tovariš Tito.

Lani v tem času so trepetala naša srca ob poročilih o neozdravljivi bolezni tovariša Kardelja, ki je delal do zadnjega in nam s tem še enkrat dokazal, kako je treba ceniti življenje in v njem radost ustvarjanja.

Skozi bo poteklo leto dni, kar smo ga posvetili od človeka, ki je posvetil vse svoje plodno življenje osvoboditvi človeštva. Že kot devetnajstletni mladenič je odšel SKOJ v Slovenijo. Prehajali in zapirali so ga, mučili in zasledovali, ostal pa je vedno in povsod neutrujen aktivist in borec partije. Bil je eden izmed ustanoviteljev KPS in OF, član

vseh politbirojev KPJ in ZKJ, ki jih je vodil tovariš Tito. Bil je partizan, član vrhovnega štaba NOV in POS, pa urednik „Borbe“ v užiški republiki, neutrujen publicist, illegalec, soustvarjalec naših zakonov in avnojskih sklepov.

Bil je diplomat, predsednik jugoslovanske zvezne skupščine, član najvišjih partijskih in državnih teles vse do svoje prezgodnje smrti. Od častnega in rednega člana naših akademij znanosti, univerzitet-

nega profesorja, partizanskega generala, narodnega heroja in dvakratnega junaka socialističnega dela smo se lani februarja poslovili - največjim spoštovanjem in neotlažljivo bolečino ob veliki izgubi, ki je prizadela jugoslovanske narode.

Ponos in čvrsta odločenost sta zamenjala vsenarodno žalost: nadaljevati moramo delo velikega, enkratnega revolucionarja in misleca. Prav tovarišu Kardelju se moramo Slovenci v marsičem zahvaliti, da smo se kot narod prebili v zgodovino. Vse njegovo življenje je bilo en sam zgled, kako je treba delati in se boriti za

zmago novega, pravičnejšega, resnično človeškega. N. S.

Slovenci smo njegovi večni dolžniki

Zadnjič sem srečal Kardelja ob slovesni promociji, ko so mu dodelili prvi častni doktorat znanosti mostarske univerze „Džemal Bijedić“. Slovesnost je bila na Brdu pri Kranju 23. novembra 1978, manj kot tri mesece pred njegovo smrtjo...

...Ko se je Kardelj zahvaljeval za častni doktorat znanosti je bilo očitno, da je njegov govor daljši od tistega, kar je imel napisano. Vsi smo se bali, da ga bo to močno utrudilo. V začetku, ko je sedel za mizo in ko so začele brniti televizijske kamere, se mi je zdelo, da sta ga sama kost in koža. Kar prestrašil sem se, tako zelo se mi je zdel izčrpan. Ali v njem že usiha življenje?

Potem sem pozabil na njegov zunanji videz in prisluhnil njegovim vznesenim besedam. Zdelo se mi je, kakor da je nenadoma oživel. Njegova notranjost je hipoma začela izžarevati silno

moč. Nič več se mi ni zdel pepelnato siv kakor v začetku. Še več: njegov prej smrtno blede obraz je začel dobivati zdravo barvo.

Ko smo sedli h kosilu je ostal njegov krožnik prazen. Vse, kar so mu ponudili, je odklonil. Toda vseeno je poskrbel za veselo razpoloženje.

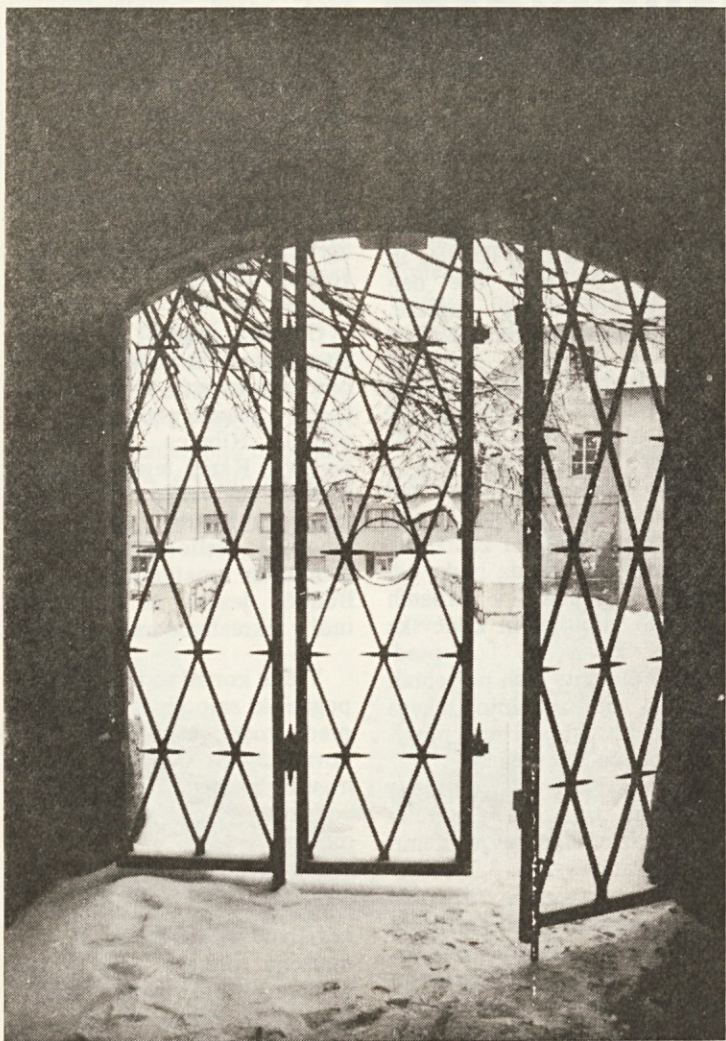
Ko ga je rektor povabil da bi kmalu obiskal Mostar, vsaj takrat, ko bo toplo in bo mesto ob Neretvi v samem zelenju in cvetju, je dvignil svoj pogled in skoraj dahnul:

„Upam.“

Videl sem tiste oči. Nikakor se mi niso zdele žalostne, najmanj malodušne, toda bile so nekako v nasprotju s pravkar izpovedanim upanjem, da se bo spomladi lahko srečal z mostarskimi profesorji in študenti. Ta občutek me je močno zabol, prvič sem slutil, da bomo skoraj izgubili človeka, ki je zapustil globoko sled v vsakem obdobju naše revolucije in ki mu bomo zlasti Slovenci večni dolžniki. V marsičem se imamo prav Kardelju zahvaliti, da smo se kot narod prebili na zgodovinsko prizorišče, med priznane narode sveta. Izkušnje iz zgodovine, zlasti iz leta 1848, so nam bile, kakor nam je Sperans polagal na srce, dovolj prepričljiv nauk pri usmerjanju našega narodnoosvobodilnega boja.

Edvard Kardelj je bil takšen ustvarjalni duh, da se bomo k njemu pogosto vračali, kajti njegova misel in delo nista aktualna samo danes, temveč bosta v prihodnosti še bolj.

FRANC ŠETINC (iz knjige „Misel in delo E. Kardelja“, Prešernova družba 1979)

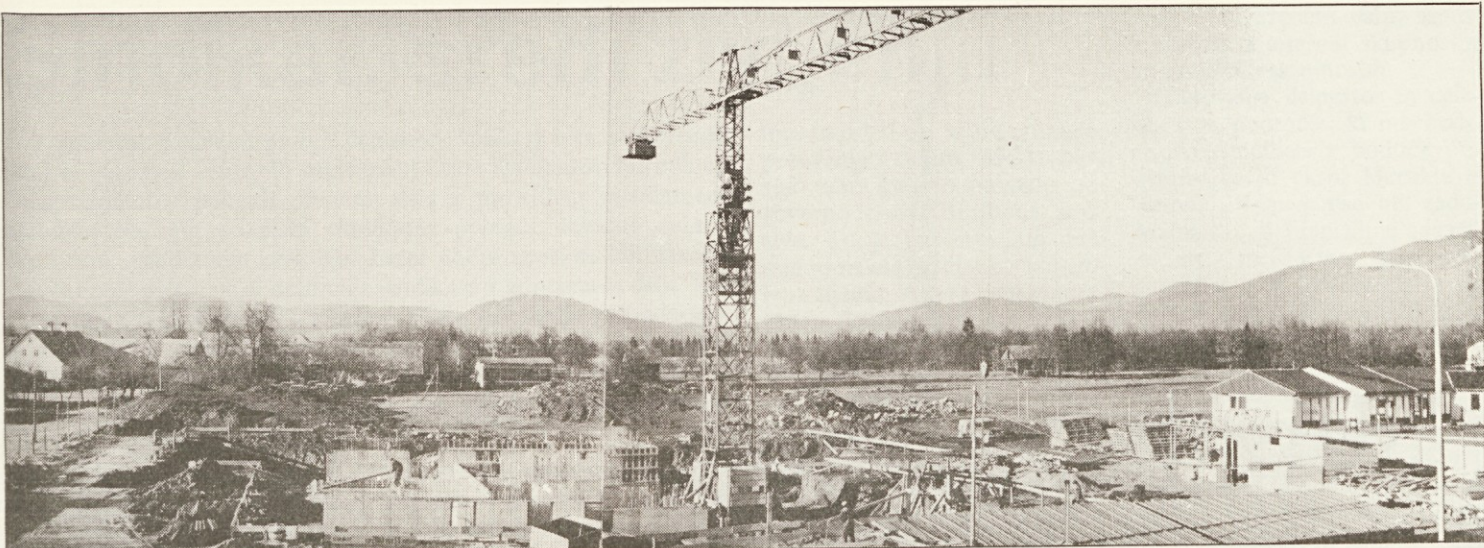
Vrata na grajskem obzidju niso le vhod v ta zgodovinski hram, ampak pomenijo tudi vhod na novo življenjsko pot vsem mladoporočencem. V eni izmed grajskih dvoran je namreč poročna dvorana.

„...Sedanja navskrižja bomo težko premagovali le z nenehno delitvijo iste količine družbenega proizvoda, pač pa le s tem, če ga bomo povečali... Marsikatero politične manifestacije in podobne akcije, na katerih ponavljamo tisto, kar smo že nič kolikokrat povedali, bi lahko zamenjale konkretne akcije in prizadevanja, iz ka-

Kaj hočemo?

terih bi nastalo večje družbeno bogastvo, večji dohodek... Potrebujemo akcijo, socializem v dejanju, ne samozadovoljstvo in udobnost. Le tako bomo lahko premagali težave, ki nas čakajo. Samo tako bomo lahko resnično z zaupanjem gledali v našo prihodnost. Ta prihodnost pa je odvisna predvsem od nas samih!“

STANE DOLANC

Gradnja zdravstvenega doma v Ribnici napreduje v skladu s programom. Za to veliko investicijo so na razpolago sredstva občanov iz večjega dela petletnega samoprispevka, z velikim deležem pa je udeležena tudi regionalna zdravstvena skupnost Ljubljana.

Zdravstveni dom v Ribnici dobiva zaokroženo podobo

Po večletnih pripravah zaradi objektivnih težav oziroma pomanjkanja sredstev so v septembru 1979 pričeli s pripravljalnimi deli za gradnjo novega zdravstvenega doma v Ribnici.

V letu 1978 je skupščina občine Ribnica imenovala gradbeni odbor, ki je prevzel nase odgovorno in težko nalogo pripraviti vse potrebno, da se zgradi zdravstveni dom v Ribnici, katerega si vsi občani želijo dolgo let. Odbor je svojo nalogo do danes uspešno opravil.

Začelo se je z razpisom samoprispevka v juniju 1978, katerega polovica se namensko koristi za gradnjo zdravstvenega doma v Ribnici. Sledilo je naročilo idejnega ter glavnega projekta, ki ga je izdelal MEDICO ENGINEERING iz Ljubljane. Vzporedno s projektiranjem je

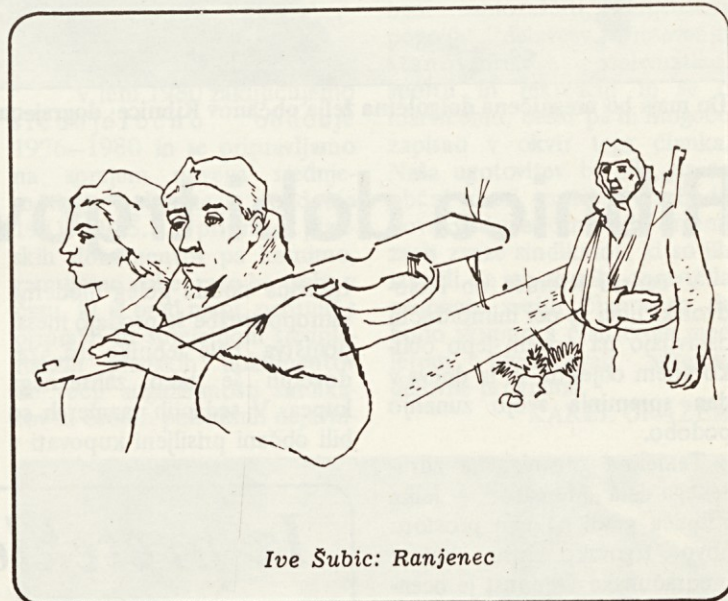
bil izdelan investicijski program, s katerim so opredelili funkcijo zdravstvenega doma, določili sistem financiranja, rok izgradnje in drugo.

Predračunska vrednost objekta, z vso opremo in zunanjo ureditvijo, je ocenjena na 80.000.000 din. Objekt bo financiran iz zbranih sredstev samoprispevka, sredstev Regionalne zdravstvene skupnosti Ljubljana, sredstev, ki bodo pridobljena s prodajo starega zdravstvenega doma v Ribnici in z drugimi sredstvi. Gradnja objekta je bila na podlagi razpisa oddana Splošnemu gradbenemu podjetju „Zidar“ iz Kočevja.

Ob Majnikovi ulici se iz dneva v dan spreminja okolica s tem, da dela pri gradnji dobro napredujejo kljub neugodnim zimskim pogojem dela. Po

terminskem planu bo zdravstveni dom predan v uporabo februarja 1981.

Gradbeni odbor se zaveda, da bo potrebno še veliko naporov in sodelovanja, preden bo objekt v celoti dograjen, toda s skupnimi močmi in ob dejstvu, da bo s tem rešen eden izmed največjih problemov v Ribnici, se bo tudi to delo izplačalo.

Ive Šubic: Ranjenec

Sedaj smo v prelomnem obdobju, ki je izjemno pomembno za našo revolucijo. Dosledno in brez omahovanja moramo utrjevati samoupravni družbenoekonomski in socialni položaj delavca, da bo lahko obvladal vse tokove družbene reprodukcije in vse vzvode političnega sistema, da bo lahko dobro gospodaril in pometel z vsem, kar povzroča pri nas gospodarsko nestabilnost in kar lahko vpliva tudi na politično stabilnost. Ta je sedaj trdna, toda že jutri se nam lahko skazi, če bomo kar naprej samo govorili o tem, kaj moramo

Če bomo kar naprej samo govorili, kaj je treba narediti...

narediti, ne bomo pa tega tudi v resnici storili.

Junaki boja danes ne potrebujejo bunkerjev, da bi svoje junaštvo izpričali z juriši nanje. Na vsakem koraku je dovolj bunkerjev družbene nediscipline, slabega gospodarjenja, razsipavanja sredstev, nečloveških postopkov, protisamoupravnih ravnanj in samovoljnih dejanj, ki jih moramo pogumno napadati, če hočemo opravičiti ime komunist. Boj za samoupravljanje in zno-

traj njega za stabilno gospodarstvo, za učinkovito družbeno organizacijo je preizkušnja današnjega in jutrišnjega dne.

Za to pa ni dovolj samo besedovanje. Komunisti, je dejal Lenin, ne napovedujejo, ne pridigajo, ne sanjarijo. Pač – tudi sanjarijo, kadar verujejo v svoje sanje, pozorno opazujejo življenje, primerjajo svoja opažanja s svojimi sanjami. Toda zanje je neprimerno važnejše, da

dojemajo gibal napredka in da jih znajo usmerjati. Kot je prepričanje v zmago delavskega razreda komunistova moralna moč, tako je znanje njegovo ideološko orožje, s katerim lahko zmaguje. Z znanjem, ki ga ima, osvešča ljudi, jim razkriva razredno in socialno resnico družbe in njihovega položaja ter kaže izhod iz danega v novo, še naprednejše, še svobodnejše.

FRANC ŠETINC (iz sklepnega poglavja „Kaj hočemo“ v knjigi Misel in delo Edvarda Kardelja, ki je izšla pred tedni pri Prešernovi družbi)

Do maja bo uresničena dolgoletna želja občanov Ribnice: dograjena bo moderna Mercatorjeva trgovska hiša.

Ribnica dobi trgovsko hišo

V centru Ribnice ob Kolo-dvorski ulici se oči mimoidočih ustavljajo na novem lepo oblikovanem objektu, ki iz dneva v dan spreminja svojo zunanjo podobo.

Temeljna organizacija združenega dela „Mercator“ – Jelka Ribnica gradi na tem prostoru novo trgovsko hišo, katere predračunska vrednost je ocenjena na 60.000.000 din. Grad-bena dela izvaja Splošno grad-beno podjetje Grosuplje. Trenutno izvajajo na objektu razna inštalaterska in obrtniška dela. Po predvidevanju bo ta za Rib-nico prepotrben trgovski objekt izročen svojemu namenu za praznik dela v letošnjem letu. Smatramo, da bo ta dan zelo primeren, da proslavimo novo pridobitev v naši občini in s tem normaliziramo razmere v preskrbi, ki sedaj niso na naj-višjem nivoju.

Trgovska hiša nastaja kot plod sovlaganja sredstev SOZD Mercator in sredstev TOZD Mercator Jelka Ribnica.

Upati je, da bodo prodajni prostori, v katerih nam bo ta

trgovina nudila poleg moderne samopostrežbe še prodajo mesa, pohištva, bele tehnike itd., zadovoljili še tako zahtevnega kupca. V sedanjih razmerah so bili občani prisiljeni kupovati v

Kočevju oziroma v Ljubljani, s tem pa je tudi prometni davek ostajal v teh krajih. S to pridobitvijo bodo nekatere trgovske lokale, ki ne ustrezajo normativom, zaprli oziroma

preuredili v druge namene. Rib-nica bo s svojo zunanjo podobo bogatejša, občani pa bodo večino blaga lahko kupili v domači občini.

Vsi skupaj si želimo, da bo preskrba in odnos do potrošni-kov primeren glede na vložena sredstva, ki niso majhna.

Iz preteklosti: moč za sedanjost

„... Zgodovina nam do-kazuje kontinuirano linijo partije v zadnjih 45 letih. Od takrat, če gledamo na Slove-nijo, ko je začel Edvard Kar-delj odločujoče vplivati na for-niranje politike, oziroma če gledamo na Jugoslavijo kot celoto, od takrat, ko je Tito začel odločujoče vpli-vati na politiko komunisti-čne partije. Pomembno je, da je partija že takrat dojela, da mora črpati svojo moč, svojo širino, in če hočete, svojo perspektivo iz razpolo-ženja delavskega razreda, de-lovnih ljudi.

Ko govorimo danes o de-lovnih ljudeh, mislimo na ši-rino fronte tistih, ki gradijo socializem. Pomembno je,

da je partija to dojela že ta-krat. Če ne bi komunistična partija bila računala na de-lovne ljudi že v tistih časih, to je v stari Ju goslaviji, niko-li ne bi mogla iti s svojo lini-jo v tako širino, kot je šla.

Nikoli ne bi mogla svoje po-litike črpati iz množic, niti se jim približati. Kategorija „delovni ljudje“, o kateri danes na veliko razpravljajo sociologi, politologi in drugi, je izredno pomembna kon-stanta v ustvarjanju politike, ki je iz komunistične partije Jugoslavije naredila avant-gardo v tistem klasičnem po-menu te besede, da je bila sposobna že leta 1941 od-preti perspektive nacionalne in socialne osvoboditve Ju-

goslaviji – vsem njenim na-rodom in narodnostim, vsem njenim delovnim ljudem.

Vračati se moramo hkrati k preteklosti tudi zato, ker je iz take linije v bistvu na-stalo samoupravljanje. Ka-kor hitro se je partija odprla in usmerila na množice de-lovnih ljudi, je morala raču-nati s tem, če bo v revoluciji zmagala, bo morala nujno zajeti v nov družbenoeko-nomski sistem interese vseh ljudi in pri kreiranju svoje politike, svoje strategije, upoštevati interese vseh de-lovnih ljudi, ne samo komu-nistov...”

STANE DOLANC (v novoletnem pogovo-ru v Delu)

Sindikat: sredi življenja

V januarju, ponekod pa že v decembru lanskega leta, so potekali letni občni zbori osnovnih organizacij Zveze sindikatov. Na njih so člani sindikatov polagali obračun dela v preteklem mandatnem obdobju. Na njih so člani sindikatov polagali obračun dela v preteklem mandatnem obdobju. Letni občni zbori so bili nekaka „inventura“ političnega delovanja sindikata v združenem delu. Kaj je pokazala ta inventura? Vsekakor je bilo v ospredju gospodarjenje v delovnih organizacijah. Že med letom, ko so obravnavali poslovanje ob zaključnem računu 78 in periodičnih obračunih, so imeli sindikati možnost usmerjati gospodarsko politiko v stabilizacijske vode.

Na občnih zbori se je pokazalo, da bo potrebno v bodoče dajati večjo težo prizadevanju za večjo produktivnost, izboljšanju tehnologije, kadrovskim vprašanjem, izobraževanju, posebno pa izobraževanju in usposabljanju delegatov iz vseh sredin. Vprašanje delovne storilnosti in izrabe delovnega časa zasluži šeposebno obravnavo. Ugotovljeno je bilo, da več ali manj še povsod obstaja

jajo rezerve delovnega časa. Te najdemo v prevelikih izostankih z dela zaradi bolniških, ki celo naraščajo. Delavci so sami ugotavljali, da je med tistimi, ki gredo na bolniško, del simulativov.

Precej ur gre v izgubo v nepravilni organiziranosti delovnega procesa; to velja zlasti za nekatere delovne organizacije. Več skrbi bo potrebno posvetiti varčevanju z materialom, troše-

nju sredstev za reprezentanco, potovanju v tujino, skratka povsod tam, kjer so premalo odgovorno trošili družbena sredstva. Tu je kaj hvaležno delo samoupravne dellavske kontrole; z njenim delovanjem v združenem delu na splošno ne moremo biti zadovoljni. Tudi osnovne organizacije zveze sindikatov so posvetile delovanju Službe družbenega knjigovodstva premalo skrbi, kar pa jih zavezuje, da to store v letošnjem letu.

Novembra lani so slovenski sindikati na konferenci sprejeli kot eno prioriteten nalog — družbeno planiranje. Gre za kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno družbeno planiranje. Naloga sindikatov na vseh ravneh organiziranosti, predvsem pa v osnovni organizaciji zveze sindikatov je, da aktivno sodelujejo pri rojevanju, obravnavanju in sprejemanju družbenih planov. To je nova kvaliteta političnega dela sindikatov, ki zahteva precejšnjo mero odgovornosti.

V letu 1980 zaključujemo srednjeročno obdobje 1976–1980 in se pripravljamo na sprejem novega srednjeročnega planskega obdobja 1981–1985. S pripravo planskih dokumentov pa kasnimo, zamujamo roke; zato bo treba v času, ki je pred nami, pohiteti s pripravo in sprejemom srednjeročnih planskih dokumentov ob večji angažiranosti sindikatov in ostalih političnih dejavni-

kov v združenem delu, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih.

Delovanje delegatov in delegacij je področje, ki mu bodo morali sindikati v bodoče posvetiti večjo skrb. Marsikje z delom delegacij niso bili zadovoljni zaradi premajhne angažiranosti in lastne iniciative. Izboljšanje delovanja delegacij pa ni samo stvar sindikatov, temveč vseh političnih dejavnikov v združenem delu. Gre torej za skupno akcijo.

Na občnih zbori smo slišali premalo poročil o delovanju sindikalnih skupin. Poudariti velja, da je prav od dobre organiziranosti delovanja sindikalnih skupin. V marsičem odvisen uspeh političnega dela, predvsem pa dobrega in hitrega informiranja. Delovanje sindikalnih skupin je pogoj za uveljavitev demokratizacije odnosov in kolektivnega vodenja v sindikatih.

Na občnih zbori je med drugim tekla razprava o sodelovanju sindikalnih organizacij s krajevnimi skupnostmi, o splošnem ljudskem odporu in družbeni samozaščiti, življenjskih pogojih delavcev, reševanju stanovanjske problematike, športu in rekreaciji in še o marsičemu, česar pa ni mogoče zapisati v okvir tega članka. Naša ugotovitev bi bila, da so občni zbori uspeli in da bodo nova vodstva osnovnih organizacij zveze sindikatov, ki so jih izvolili na teh zbori, opravičila zaupanje svojih članov in da bodo skupno s članstvom med letom uresničevali sprejete delovne programe.

KAREL ORAŽEM

Načrti delavske univerze

Novoimenovani v. d. direktorja delavske univerze Ribnica, Janez Bambič, je prevzel dolžnosti ter se lotil izdelave programskih načel, ki bi naj zagotovila nadaljnji obstoj in razvoj zavoda, ki se je v preteklosti srečeval z vrsto problemov in težav.

V tem šolskem letu bo zavod, poleg dveh oddelkov Ekonomske srednje šole, posvetil največ pozornosti področju družbenopolitičnega usposabljanja ter usposabljanja ter usposabljanja samoupravljalcev.

V okviru dela komisije za idejno politično izobraževanje pri Občinski konferenci ZKS je bilo dogovorjeno, da se v najkrajšem času prične z občinsko politično šolo, s seminarji za kandidate v ZK ter novospregjete člane ZK, v dogovoru z ostalimi vodstvi občinskih družbenopolitičnih organizacij pa se naj zagotovijo ustrezne oblike usposabljanja tudi za članstvo teh organizacij. Izvajalec vseh oblik usposabljanja bo delavska univerza. Izpeljala ga bo v pretežni meri z lastnim predavateljskim kadrom, ker bomo le na ta način dosegli zaželeni cilj, t. j., predavatelj naj pozna tudi tisto v ob-

čini, kar je predavateljem iz Ljubljane v pretežni meri tuje.

Dokončno je tudi dogovorjeno, da bosta knjižnici v Sodražici in Loškem potoku v prihodnje delovali v okviru matične knjižnice v Ribnici. Govorice, da bo tej organizacijski spremembi sledilo obvezno osiromašenje knjižnega fonda v teh manjših knjižnicah, so iz trte izvite in zlonamerne. Zagovorniki teh idej ne gledajo v prihodnost in ne uvidevajo, da bosta ti dve manjši knjižnici (v Loškem potoku so knjige še v zabojih) le pridobili na večji izbiri in povečanem obsegu lastnih knjig, ne pa, da bi jim nekdo (in to bi naj bila ribniška knjižnica) še tisto malo knjig, kar jih imajo, vzel! Krajevne družbenopolitične organizacije bi morale v takšnih in podobnih primerih ukrepati, v smeri pravičnega in točnega seznanjanja krajanov z dejanskim stanjem. Govorice pričnejo pri majhni zadevi, kot je to bila v tem primeru povezava dela knjižnic, nadaljuje pa se lahko v zadevah, ki imajo dosti bolj pomemben družbeni in politični pomen.

V kratkem bodo igralci igre LOTO in športne napovedi dobili svoj kiosk, kjer bodo lahko poskušali, ali jim je sreča zvesta ...

Dograditev in predaja v uporabo novih mrljskih vežic odločno vpliva na potrebo po spreminjanju ustaljenih običajev in navad pri pokopavanju pokojnikov.

Odlok o pokopališkem redu v praksi

Lani sprejeta odloka o pokopališkem redu in pokopaliških svečanostih sta precej časa buri la zavest in ustaljene običaje naših občanov. V trenutni situaciji sta največ vplivala na občane, ki morajo svoje pokojnike pokopavati na pokopališču v Hrovači, saj so mrljske vežice prinesle s seboj nekaj novega, nekaj humanejšega in bolj estetskega. Vse to pa si bo s težavo utrla pot skozi leta in leta ustaljene običaje.

Najbolj problematičen je 21. člen odloka o pokopališkem redu, ki zahteva od vseh občanov, živečih v krajevni skupnosti Ribnica, da svoje pokojnike ob-

vezno položijo na mrtvaški oder v vežicah. Za vse tiste, ki ne bi upoštevali tega določila, je predvidena denarna kazen do 1.000 din.

Da bi zadevo rešili v korist obeh, tako družine pokojnika kot upravitelja pokopališča, komunalni delovni organizaciji KOMUNALA iz Ribnice, je dogovorjeno, da v fazi prehoda omogočimo ustrezno odstopanje od dogovorjenega. Seveda pa ni treba pričakovati, da bi v nedogled kršili komaj sprejeta pravila.

Vsi občani, katerih pokojnik bo pokopan v Hrovači, so dolžni o smrti takoj obvestiti Komunalno podjetje KOMUNALA

v Ribnici, ki opravi vse potrebno, tako za prevoz kot pokop in poslopitev od pokojnika. V kolikoor bi svojci pokojnika izrazili željo, da bi pokojnik preko prve noči, potem ko je umrl, ležal doma, se jim to omogoči s tem, da naslednjega dne zjutraj mrljsko vozilo prepelje pokojnika v vežice. To odstopanje ne velja za tiste, ki bi umrli v bloku ali kakšni drugi družbeni stanovanjski gradnji.

Družina pokojnika sama izbira, kakšne usluge bo koristila od izvajalca in kaj bo opravila sama. Če bi se pa le pripetilo, da nekdo tudi potem, ko smo omogočili prilagoditev odloka trenutnim običajem in na ta način dali možnost, da vsak posameznik sam spozna prednosti mrljskih vežic, ne bi dovolil prevoza vanje, ga izvajalec uslug pogreba prijavi sodniku za pre-

krške, kot to predvideva odlok. Razen tega si mora družina pokojnika sama organizirati vse usluge v zvezi s pokopom, katere bi ji v nasprotnem primeru opravil upravitelj pokopališča, vključno z izkopom jame.

Ko bodo dokončane vežice v Sodražici in Loškem potoku, bodo vsa določila odloka, ki se nanašajo na organizacijo dela v zvezi z mrljskimi vežicami, veljala tudi za ta dva kraja.

Upravitelj pokopališča in ustrezen občinski upravni organ menita, da bodo občani sami dojemali prednost mrljskih vežic ter upoštevali, da je upravitelj prav njim šel na roko v tem prehodnem obdobju. To pa pomeni, da bi to obdobje, ki ne bo trajalo večno, ne bilo preveč boleče za družine pokojnika, ki so bile navajene, da je ta do dneva pogreba ležal doma.

Prenovljena oljarna v Dolenji vasi

Oljarna v Dolenji vasi, ki zdaj leta ni več služila svojemu namenu, je v decembru lanskega leta dobila novo podobo in vsebino. Glede na to, da je objekt propadal in ni služil svojemu namenu, se je Kmetijska zadruga Ribnica odločila, da ga ustrezno adaptira in v njem uredi mehanično delavnico. Do te zelo zanimive in potrebne odločitve je prišlo vsled potreb, ki jih zadruga pozna, saj število mehanizacij iz dneva v dan narašča. Med drugim ima tudi kmetijska zadruga svoj vojni park, ki je potreben vzdrževanja.

Glavni namen nove mehanične delavnice v preurejeni oljarni je nudenje uslug kmetovalcem in njihovi kmetijski meha-

nizaciji, predvsem popravilo traktorjev vseh vrst.

1. decembra 1979 je mehanična delavnica začela poslovati in v začetni fazi opravlja storitve za potrebe voznega parka kmetijske zadruge in za privatni sektor. Možnosti po nujenju kvalitetnih uslug obstajajo, kadrovske se bo potrebno okrepiti in vsi občani, ki smo pogrešali tovrstnih uslug, pozdravljamo koristno odločitev zadruge. Adaptacija oljarne in njena sprememba v mehanično delavnico je veljala 600.000 din, v njej pa bo zaposlenih pet delavcev.

Upamo, da se bo naložba z dobrimi uslugami kmalu amortizirala v naše skupno zadovoljstvo.

V opuščeni „oljarni“ v Dolenji vasi je kmetijska zadruga Ribnica ob koncu lanskega leta predala namenu mehanično delavnico za potrebe svojega voznega parka in popravila kmetijske mehanizacije

Osnutek zakona o usmerjenem izobraževanju ima določbo, da se bo v naši republiki začelo uvajati usmerjeno izobraževanje v šolskem letu 1980/81 za vse, ki se bodo vključili v I. letnik srednjega izobraževanja. Da bi zagotovili vse pogoje za uvajanje usmerjenega izobraževanja, je pripravljen tudi pregled akcij in nalog za preobrazbo vzgoje in izobraževanja v SRS. V sklop teh akcij in nalog sodi tudi poklicno usmerjanje in usmerjanje vpisa za mladino, delavce in občane, ki bodo v šolskem letu 1980/81 nadaljevali izobraževanje po končani osnovni šoli.

I. Osnovne značilnosti usmerjenega izobraževanja

1. Usmerjeno izobraževanje obsega tri vrste izobraževanja.

- izobraževanje za pridobitev strokovne izobrazbe,
- izobraževanje za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe,
- usposabljanje na delu in z delom.

Vse navedene vrste se bodo izvajale po vzgojno-izobraževalnih programih.

2. Izobraževanje za pridobitev strokovne izobrazbe omogoča pridobitev zaokrožene strokovne izobrazbe, potrebne za začetek dela v določenem poklicu ter obsega srednje izobraževanje in visoko izobraževanje. Vzgojno-izobraževalni programi se oblikujejo v okviru posameznih usmeritev izobraževanja, tako da se v posamezni usmeritvi zagotavlja izobraževanje za vse poklice v določeni panogi, stroki in dejavnosti. Tako so na primer za področje elektro stroke predvidene tri usmeritve: elektroenergetika, elektronika in telekomunikacije. V okviru elektroenergetske usmeritve se bodo izobraževali na primer monterji električnega omrežja (ozki poklicni profil), elektroinstalaterji, elektromonterji, obratovni električarji, elektromehaniki (široki poklicni profil). Elektrotehniko in inženirji oziroma diplomirani inženirji elektroenergetike.

V posebnih izobraževalnih skupnostih bodo uporabniki in izvajalci določili usmeritve izobraževanja po naslednjih področjih dela, panogah in strokah: agroživilstvo, gozdarstvo, usnjarstvo, tekstilna, kemija, farmacija, gumarstvo, nekovine, tisk in papir, lesarstvo, pomorstvo, gradbeništvo, rudarstvo in geodezija, gostinstvo in turizem, blagovni promet, denarni

promet in zavarovalništvo, elektrogospodarstvo, promet in zveze, metalurgija, kovinska predelovalna industrija, vzgoja in izobraževanje, zdravstvo, kultura, naravoslovno-matematična smer, družboslovno-jezikovna, upravno-administrativna smer, uslužnostne dejavnosti.

3. V prvih dveh letih srednjega izobraževanja je obvezna sestavina vseh vzgojno-izobraževalnih programov v vseh usmeritvah skupna vzgojno-izobraževalna osnova.

4. V okviru srednjega izobraževanja bodo v posameznih usmeritvah uporabniki in izvajalci v posebnih izobraževalnih skupnostih glede na zahtevnost in vrsto dela v posamezni stroki, panogi oziroma dejavnosti oblikovali dve vrsti vzgojno-izobraževalnih programov, ki se razlikujeta po zahtevnosti vsebine in po trajanju.

II. Posebnosti letošnje akcije poklicnega usmerjanja in usmerjanja vpisa

1. Tisti, ki se bodo vključili v delo, se bodo na delu in z delom usposabljali po posebnih programih.

2. Tisti, ki se bodo vključili v srednje izobraževanje, pa se morajo odločiti za vzgojno-izobraževalni program v okviru posamezne usmeritve. Pri tem se mora vsakdo opredeliti za področje dela, za panogo, stroko ali poklic, v katerem želi po končanem izobraževanju delati.

3. V izbrani usmeritvi bo imel vsakdo možnost, da se v skladu s svojimi sposobnostmi, interesi in nagnjenji, doseženimi rezultati ter družbenimi potrebami po srednji šoli vključi v

Mojster in vajenci pri praktičnem pouku (foto: Janez Pavlin).

delo oziroma nadaljnje izobraževanje do najvišje stopnje.

Ob tem velja opozoriti, da v usmerjenem izobraževanju ne bo več gimnazije kot splošne pripravljavnice za visokošolski študij, ampak bo najustreznejša podlaga srednje izobraževanje v posamezni usmeritvi. Pogoj za

vpis v višjo ali visoko šolo bo uspešno opravljen nadaljevalni izpit (kdor bo želel pridobiti visoko izobrazbo v lesni usmeritvi, na primer, bo moral pred vpisom na visoko šolo opraviti nadaljevalni izpit v srednji lesni šoli).

MILENA BOROVIČ

Dosledno proti verski nestrpnosti

17. decembra lani je bila v Ljubljani seja republiške konference SZDL, na kateri je predsednik Mitja Ribičič med drugim opozoril na trenutno nemirni položaj, v katerem so prizadeti številni življenjski interesi ljudi. Množično sodelovanje v številnih družbenih akcijah v Sloveniji dokazuje visoko stopnjo politične razgledanosti našega delovnega človeka in občana.

Tovariš Ribičič je na seji govoril tudi o nekaterih najnovejših pojavih širjenja zlasti verske nestrpnosti, pozivanja na nekak „verski boj v imenu posebnih verskih pravic“ in na

revizijo ustavnih načel in načel zakona o pravnem položaju verskih skupnosti. V času, ko je prave verske svobode pri nas toliko kot je nikoli doslej ni bilo, ne bomo več izgubljali besed o naših stališčih glede vseh teh gesel in sovražne propagande. Če bo treba, se bodo proti zlorabi verske svobode organi pravosodja posluževali tudi zakonitih sredstev za zaščito ustavnega reda in zakonitosti. Predvsem pa bomo poskrbeli za to, da bo vsak pojav verske nestrpnosti, hujskaštva in klerikalizma takoj in brez prikrivanja dostopen presoji najširše slovenske javnosti. Ljudstvo bo znalo, tako kot je to dokazalo v

NOB, samo oceniti smotre in posledice takega početja.

Slehnemu našemu občanu in članu SZDL, je dejal tovariš Ribičič, pa naj bo jasno, da noben, še tako oster administrativni ukrep, ne želi nikomur omejevati svobode veroizpovedi. Nasprotno: vsak tak ukrep celo varuje pravico do polne in svobodne aktivnosti vseh verskih skupnosti in enakopravnost naših ljudi te ali one vere ali nevere pred versko nestrpnostjo. Varuje pa jih tudi pred liberalističnimi in birokratsko dogmatskimi poenostavljanji občutljivih vprašanj religiozne zavesti ljudi.

Vsi smo odgovorni za jutrišnji razvoj

Kaj potrebujemo v letu 1980? Predvsem več samoupravljanja, pa tudi več dela, odgovornosti in varčevanja, saj socializem ni sociala!

Osrednja misel in novoletne poslanice tovariša Tita je kristalno čista in vsakomur razumljiva.

Predsednik republike, kateremu želijo te dni vsi narodi in narodnosti Jugoslavije hitro okrevanje po operaciji v kliničnem centru v Ljubljani, nam je položil v srce odkrito in z vsem zaupanjem:

Leto, v katero vstopamo, ne bo lahko za nas. Zahtevalo bo resna odpovedovanja. Vsakdo na svojem mestu, vsi delovni ljudje, zlasti pa še voditelji naših ravneh, sleherni med nami naj na svojem mestu stori tisto, kar je njegova dolžnost. Naj bo

to zares v polni meri leto velike aktivnosti in varčevanja, leto največje discipline in odgovornosti. Vse to moramo doseči, s tem bomo premagali tudi sedanje težave.

Težav pa ni malo. Stane Dolanc je v novoletnem pogovoru za DELO med drugim opozoril, da mora biti boj za večjo proizvodnost dela, za spodbujanje izvoza, za pameten in zmanjšan uvoz stalen činitelj ekonomske politike in družbenega življenja v Jugoslaviji v celoti. Vse to je v razvitih deželah že zdavnaj prva normalne ekonomske politike. Mi pa smo se zadnje čase obnašali že nenormalno: neneh-

no smo živeli bolje kot smo delali, zato pa je prišlo do zunanjetrgovinskega primanjkljaja, zadolževanja in podobno. Imamo nizko produktivnost, pokrivamo tisoč potreb, nimamo pa dovolj akumulacije za razširjeno reprodukcijo. Nekateri pri nas mešajo socializem s socialo.

Izostankov z dela, izkoriščenosti delovnega časa, delovne discipline — vsega tega naše delovne organizacije še vedno ne obravnavajo tako kot zahteva položaj in čas. Stane Dolanc je ob tem dejal:

„... Ob taki produktivnosti dela, ob takem odnosu do dela, je ob tako visokem življenjskem standardu, kot ga imamo, resnični gospodarski čudež pri nas in ne v Zvezni republiki Nemčiji...“

Trditev samo na zunaj izzveni grobo, resnica pa je grenka in boleča: o njej govorijo delavci v proizvodnji in pričakujejo, da bodo vodstva delovnih organizacij ukrepala. Besed je dovolj, zdaj lahko zaležejo samo dejanja in zelo določeni, jasni ukrepi. Nobene panike ni treba, zahtevamo samo resno, pošteno in odkrito delo. Gre za enostavno rešitev: vsakdo naj stori svojo dolžnost.

N. S.

Pobratimstvo med občinama Ribnica in Arcevia se iz leta v leto krepi. Odnosi, ki se utrjujejo zlasti v objestanskih menjavah uradnih in neuradnih delegacij, športnih, kulturnih in drugih skupin, preraščajo v novo kvaliteto sodelovanja.

Dvema mladima samo pobratimstvo ni zadoščalo, zato sta se odločila, da 26. ja-

Pobratimstvo se utrjuje

nuarja 1980 skleneta v poročni dvorani občine Ribnica zakonsko zvezo, ki pomeni nov korak v utrjevanju odnosov med obema pobratimskima občinama.

Mladi par, Augustino Bussoli in Lilijana Stopar, se je odločil za poroko v Ribnici, živela pa bosta v Arcevi. Mešana zakonska zveza, ki bo sklenjena pred predsednikom skupščine občine Ribnica tov. Stanetom Kromarjem, je prvi primer take poroke pri nas.

Mlademu paru želimo na novi življenjski poti veliko sreče in zadovoljstva!

IVAN PETRIČ

Potne listine – kako do njih?

A) IZDAJA POTNEGA LISTA IN VIZUMA

● Za izdajo potne listine, vizuma in podaljšanje veljavnosti potne listine je pristojen upravni organ za notranje zadeve tiste občine, v kateri ima občan stalno prebivališče.

1. Za izdajo osebne potne listine so potrebne:

a) vloga (podpisana in kolkovana s 154,00 din upravne takse, obrazec vloge je predpisan);

b) priloge:

– 2 fotografiji v velikosti 4,5 x 6 cm, na katerih je prava slika prosilca,

– dovoljenje upravnega organa za ljudsko obrambo za vojaškega obveznika–nabornika,

– osebna izkaznica na vpogled,

– 45 din gotovine za potno listino,

– stari potni list, če ga je prosilec imel,

– v posameznih primerih lahko organ zahteva še druga potrdila.

2. Rok za izdajo potnega lista je 30 dni od vložitve zahtevka.

3. Potni list za začasno prebivanje v tujini se izda z veljavnostjo 5 let. Po petih letih veljavnost potnega lista lahko podaljšamo za naslednjih 5 let, vendar pa njegova skupna veljavnost ne more presegati 10 let.

B) PODALJŠANJE VELJAVNOSTI POTNEGA LISTA

● Za podaljšanje veljavnosti potnega lista so potrebne:

a) vloga (podpisana in kolkovana z 154,00 din upravne takse, obrazec vloge je predpisan),

b) priloge:

– 1 fotografija, če se veljavnost podaljšuje pri organu, ki ni izdal omenjene potne listine,

– dovoljenje upravnega organa za ljudsko obrambo za vojaškega obveznika–nabornika.

Spremenjen delovni čas v zdravstvenem domu

Vse enote zdravstvenega doma v Ribnici so uvedle z novim letom nov delovni čas za vse svoje delavce.

V zdravstvenem domu Ribnica bo dopoldanska izmena trajala dnevno od 6.00 do 14.00 ure, čas za delo s pacienti pa bo od 6.30 do 13.30 ure. V popoldanskem času ob izmena trajala od 13.00 do 21.00 ure, za paciente pa bodo delali od 13.30 do 20.30 ure.

V zdravstvenem domu bo vsak dan od 21.00 ure zvečer pa do 6.00 ure zjutraj dežurna služba, ko bo na razpolago medicinska sestra, dežurni zdravnik pa na domu.

Dežurna služba ob sobotah bo trajala od 14.00 ure preko cele nedelje do ponedeljka ob 6.00 uri. V tem času bodo pacienti nudili zdravniško pomoč dežurni zdravnik in medicinska sestra, oba v splošni ambulanti.

Dežurna služba je centralno urejena za celotno službo in bo le v ribniškem zdravstvenem domu.

V zdravstveni postaji Sodražica bo delovni čas ambulate od ponedeljka do petka dnevno od 6.00 do 14.00 ure. Ambu-

lanta bo ordinirala tudi vsako prvo soboto v mesecu.

Zdravstvena postaja v Loškem potoku bo ordinirala od ponedeljka do petka od 6.00 do 14.00 ure, razen srede ko bo ordinacija na razpolago pacientom od 13.00 do 21.00 ure. Ambulanta bo ordinirala tudi vsako trejo soboto v mesecu.

Delovni čas zdravstvenih ustanov se je prilagodil delovnemu času občanov, obenem pa bo sedaj več možnosti za obisk zdravnika izven delovnega časa, tako da posamezni delovni stroji v našem združenem delu ne bodo več tako samevali, kot so dosedaj.

REŠETO

Glasiło Socialistične zveze delovnega ljudstva Ribnica – Izhaja mesečno v nakladi 3500 izvodov – Uredništvo: SO Ribnica, 61310 Ribnica, tel. 861–090, 861–091 – Ureja uredniški odbor, odgovorni urednik France Grivec – Grafična priprava: DITC Novo mesto, TOZD Dolenjski list; tisk: TOZD Tiskarna Novo mesto.